

Ośrodek Pomocy Społecznej
44-200 Rybnik, ul. Żużłowa 25
tel. (032) 42-211-11, fax. (032) 42-601-21
e-mail: ops@opsrybnik.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA 2019 ROK

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku – jest budżetową jednostką organizacyjną Miasta Rybnika, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rybniku Nr 56/XII/90 z dnia 28 lutego 1990r w sprawie utworzenia jednostki budżetowej stopnia podstawowego o nazwie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku podporządkowanej Prezydentowi Miasta, do realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi statut nadany uchwałą Rady Miasta Rybnika Nr 536/XXXVI/2017 z dnia 18 maja 2017r. ze zm., a także ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (*tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.*).

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków samorządowych budżetu Miasta, z dotacji celowych z budżetu państwa oraz z innych prawem dopuszczalnych źródeł, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone. Obszary działań pomocy społecznej w mieście wpisują się w zakres zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej:

I. Zadania gminne i powiatowe przewidziane w ustawie o pomocy społecznej:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń drogą decyzji administracyjnych,
- praca socjalna,
- specjalistyczne poradnictwo,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- kwalifikowanie i kierowanie osób do placówek pomocy społecznej, zawieranie porozumień z innymi gminami, powiatami w sprawie zwrotu kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej,
- tworzenie mieszkań chronionych,
- prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym (bezrobotnych, bezdomnych, usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych oraz osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi) oraz rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- pobudzanie społecznej aktywności, ukierunkowanej na zaspakajanie własnych potrzeb – od pomocy ku samopomocy,
- pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,
- specjalistyczne szkolenia dla kadry pracującej z osobami z grup szczególnego ryzyka,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowanie i realizację programów zgodnych z celami strategii integracji i polityki społecznej, jak również wdrażanie działań i przygotowywanie projektów umożliwiających wykorzystanie środków finansowych.

Funduszy Strukturalnych na zasadach współpracy i partnerstwa różnych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

II. Zadania powiatowe realizowane z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przy wykorzystaniu środków PFRON , a w tym dofinansowanie do:

- likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się),
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- kosztów działania dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej.

III. Zadania realizowane z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem” oraz rządowego programu „Dobry start” dotyczą:

- przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych,
- przyznawania i wypłacania świadczeń osobom uprawnionym do alimentów,
- prowadzenia spraw związanych z egzekucją należności od dłużników alimentacyjnych,
- ustalania i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- prowadzenie postępowań w zakresie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także wydawanie w tych sprawach decyzji administracyjnych i wypłata świadczenia,
- prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia dobry start.

IV. Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i prawo energetyczne dotyczą:

- przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych drogą decyzji administracyjnych.
- przyznawania i wypłacania dodatku energetycznego w drodze decyzji administracyjnej.

V. Zadania realizowane z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej dotyczą :

- kierowania dzieci do pieczy zastępczej,
- prowadzenia spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami),
- prowadzenia spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej,
- organizowania wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej.
- zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej niezastrzeżonych dla innych podmiotów – w szczególności w związku z art. 182 ust 1 i 2,
- organizowania pracy z rodziną.

VI. Zadania realizowane z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci dotyczą:

- przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego drogą decyzji administracyjnych.

VII. Zadania realizowane z ustawy o Karcie Dużej Rodziny dotyczą:

- przyznawania Karty Dużej Rodziny członkom rodzin wielodzietnych.

VIII. Zadania realizowane z ustawy o Karcie Polaka dotyczą :

- wypłaty świadczenia pieniężnego osobie posiadającej Kartę Polaka, przeznaczonego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie decyzji przyznającej to świadczenie przez wojewodę.

IX. Zadania realizowane z ustawy o repatriacji dotyczą:

- prowadzenia postępowań, w tym do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych, udokumentowanych przez repatrianta kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1472);

I. Zadania własne i zlecone gminie :

1. Pomoc finansowa udzielona – 3 074 osobom/rodzinom na ogólną kwotę - 6.120.709,46zł w formie zasiłków:

- 1/ celowych dla 1.384 osób/rodzin na kwotę – 1.208.104,86 zł¹ w tym zasiłki celowe specjalne otrzymało 528 osób/rodzin na łączną kwotę – 315,963,00 zł oraz z tytułu zdarzenia losowego otrzymała 14 rodzin na kwotę – 55.173,19 zł,
- 2/ stałych dla 440 osób na kwotę – 2.129.963,25 zł z dotacji budżetu państwa,
- 3/ okresowych dla 279 osób/rodzin na kwotę – 341.440,79 zł także z dotacji budżetu państwa.

2. Pomoc osobom bezdomnym:

- 1/ z pomocy w formie pobytu w schronisku skorzystało 237 osób, (mężczyźni, kobiety oraz matki z dziećmi). Decyzje przyznające miejsce w schronisku wydane zostały na podstawie umów zawartych z:
  - Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta w Leszczynach-Przegędzy,
  - Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym – Oddział Terenowy w Rybniku - Niewiadom,
  - Stowarzyszeniem Przyjaciół Człowieka „Tęcza” w Raciborzu,
  - Schroniskiem im. Jana Pawła II w Rybniku.
- 2/ natomiast schronienie w ogrzewalni znalazło 310 osób.

3. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osoba całkowicie ubezwłasnowolnioną wypłacono 5 opiekunom na łączną kwotę – 44.619,40 zł (w tym 1,5% to koszty obsługi).

4. Za pełnienie funkcji kuratora dla osób niepełnosprawnych oraz częściowo ubezwłasnowolnionych wypłacono wynagrodzenie 12 kuratorom na kwotę – 55.979,28 zł.

5. Rodzinom repatriantów zamieszkałym w Rybniku wypłacono :

- na podstawie Uchwały Rady Miasta ze środków własnych gminy pomoc 1 rodzinie w kwocie – 20.000,00 zł.,
- ze środków budżetu państwa 1 rodzinie wypłacono pomoc na kwotę – 12.181,89 zł.

6. W ramach ustawy o Karcie Polaka wypłacono świadczenie pieniężne 4 osobom na kwotę - 24.570,00 zł.

7. Dożywianiem objęto 2.834 osoby w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na łączną kwotę 1.140.000 zł, z czego:

środki budżetu miasta to kwota - 456.000 zł
dotacja z budżetu państwa to kwota - 684.000 zł

- 1/ obiady w szkołach – 666 dzieci tj. 69.878 posiłków na kwotę – 310.971 zł,
- 2/ obiady w przedszkolach – 385 dzieci tj. 27.158 posiłków na kwotę – 99.029 zł,
- 3/ zasiłki na dożywianie – 935 rodziny tj. 1.992 świadczenia na kwotę – 730.000 zł.

8. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie zlecone do realizacji przez Polski Czerwony Krzyż (w ramach umowy) na ogólną kwotę: **1.026.189,77 zł**, a w tym:

- 1/ usługami podstawowymi objęto 173 osoby, wypracowano – 21.880 godz. na kwotę–432.459,50 zł,
- 2/ usługami pielęgnacyjnymi objęto 57 osób, wypracowano - 3.083 godziny na kwotę – 86.188,00 zł,
- 3/ usługami specjalistycznymi (rehabilitacja) objęto 57 osób, wypracowano – 5.280,5 godziny na kwotę – 215.332,90 zł,

¹ Dane za okres styczeń – grudzień 2019 r.

4/ usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone), objęto 48 osób (w tym 6 dzieci), wypracowano – 9.285 godzin (w tym 2.508,5 godziny usług dla dzieci) na kwotę – 292.209,37zł. (w tym 102.711,37 zł kosztu usług dla dzieci).

9. Zlecono wykonanie 18 pogrzebów dla osób samotnych na kwotę 44.204,28 zł.

10. Do OPS wpłynęło 1.845 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 4.562 Karty.

11. Dodatki mieszkaniowe – wypłacono **15.371 dodatki** mieszkaniowe na ogólną kwotę – **3.585.300,36 zł**, które wypłacane były do lokali w zasobach:

1/ komunalnych	-	w liczbie 8.444 dodatków na kwotę	-	1.902.564,43 zł,
2/ spółdzielczych	-	w liczbie 5.528 dodatków na kwotę	-	1.311.324,04 zł,
3/ wspólnot mieszkaniowych	-	w liczbie 832 dodatków na kwotę	-	177.920,72 zł,
4/ prywatnych	-	w liczbie 223 dodatki na kwotę	-	59.726,06 zł,
oraz innym	-	w liczbie 344 dodatki na kwotę	-	133.795,11 zł.

Wypłacono dla **4.677 osób/rodzin dodatki energetyczne** na ogólną kwotę – **68.275,77 zł.**, w tym:

- 1/ dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną w liczbie – 1.857 na kwotę – 21.099,25zł,
- 2/ dla gospodarstw 2-4 osób w liczbie 2.403 na kwotę - 37.938,06 zł,
- 3/ dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób w liczbie 417 na kwotę - 7.899,72 zł;
- 4/ koszty obsługi – 1.338,74zł.

Wypłacano również **dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** za rok 2019 w liczbie 500 dopłat na kwotę - 50.688,00 zł.

12.Składki na ubezpieczenia zdrowotne:

Składki zdrowotne opłacano dla 389 osób pobierających zasiłki stałe oraz dla 9 osób bezdomnych, które objęte były indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności na łączną kwotę – 186.187,11 zł z dotacji budżetu państwa.

Wydano 209 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osobom nie posiadającym ubezpieczenia zdrowotnego (na podstawie art.54 ustawy z dnia 27.08.2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), w tym wydano :

- 138 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych,
- 25 decyzji odmownych,
- 34 decyzje umarzające postępowanie,
- 11 decyzji wygaszających.

13. Pomoc instytucjonalna dla mieszkańców Rybnika:

1/ do domów pomocy społecznej skierowano 45 nowe osób. Umieszczono poza Rybnikiem na podstawie decyzji kierujących do domów pomocy społecznej mieszczących się na terenie innych gmin – 35 osób, mieszkańców miasta Rybnika,

- wydano 53 decyzje dot. odpłatności za pobyt w tych domach oraz 179 decyzji zmieniających w związku ze zmianą kosztów utrzymania mieszkańca w dps i ze zmianą dochodów osób przebywających w domach pomocy społecznej. Ponadto w ramach zawartych umów 37 rodzin ponosi część kosztów pobytu swoich krewnych w tych placówkach. Natomiast koszty gminy zamknęły się w kwocie **5.552.460,90 zł** i zostały poniesione za pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem Rybnikiem.

- 2/ wydano : - 52 decyzje kierujące do MDPS w Rybniku,
- 15 decyzji o umieszczeniu w MDPS w Rybniku

- 47 decyzji dot. odpłatności za pobyt w MDPS oraz 114 decyzji zmieniających.
W ramach 37 umów rodziny dopłacają do kosztów utrzymania swoich krewnych przebywających w MDPS.

W roku 2019 **53 osoby** skorzystały na podstawie decyzji kierujących i o odpłatności z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „OLIGOS”** w Rybniku, ul. Karłowicza 48, który realizuje program wspierająco - terapeutyczny dla osób z upośledzeniem umysłowym. Placówka posiada 50 miejsc.

Natomiast 54 osób skorzystało z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „COGITO NOSTER”**, który jest placówką posiadającą 40 miejsc - zapewniającą pomoc i wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi i chorym psychicznie.

Z usług **Dziennego Domu „Senior +”** skorzystało **33 osoby**. Placówka posiada 30 miejsc i zapewnia usługi dla seniorów w wieku 60+.

14. Odwołania od decyzji administracyjnych w :

- 1/ sprawach o skierowanie do domu pomocy społecznej zgłoszono 1 odwołanie do SKO - decyzja uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia,
- 2/ sprawach świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – ogółem złożono 15 odwołań od decyzji do SKO w Katowicach, a w tym:
  - 5 decyzji uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia,
  - 3 decyzje utrzymano w mocy,
  - 1 decyzję uchylono w 2 pkt. i SKO wydało nowe rozstrzygnięcie,
  - przypadku 5 decyzji stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania,
  - ramach samokontroli po złożeniu przez strony odwołania OPS wydał 1 nową decyzję;
- 3/ w sprawach dodatków mieszkaniowych – ogółem złożono 9 odwołań do SKO w Katowicach, a w tym:
  - 7 decyzji utrzymano w mocy,
  - 2 decyzje uchylono.

15. Pomoc środowiskowa realizuje szerokie spektrum działań mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, poprzez pracowników socjalnych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc i wsparcie osobom i rodzinom zapewniają pracownicy socjalni zatrudnieni w 5 Punktach Terenowych rozmieszczonych w dzielnicach Miasta Rybnika, Zespole ds. Bezdomności, asystenci rodziny Zespołu Asysty Rodzinnej i Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej.

W roku 2019 wsparciem objęto ogółem – **3.180 rodzin (6.533 osoby w tych rodzinach)**.

Na przestrzeni roku przyjęto **6.371 wniosków o pomoc**. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił nieznaczny spadek liczby środowisk objętych wsparciem o 60; sytuacja ta ma miejsce kolejny rok z rzędu. Prawdopodobnie jest to skutek funkcjonującego Programu Rodzina 500+, jak również notowanego spadku bezrobocia.

Ze wsparcia materialnego skorzystały **2.030** rodzin tj. o 128 rodzin mniej, niż w 2018 roku. Ze wsparcia wyłącznie w formie pracy socjalnej skorzystało **1.150 rodzin** (wzrost o 69 rodzin w porównaniu z rokiem ubiegłym).

Liczba osób i rodzin korzystających wyłącznie ze wsparcia w formie pracy socjalnej stanowi ok. 1/3 liczby korzystających z pomocy klientów Ośrodka. Wskaźnik ten jest zjawiskiem korzystnym, świadczącym o stale zwiększającej się ofercie wsparcia pozamaterialnego oferowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku i współpracujące z nim jednostki.

Pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny prowadzono w 381 rodzinach. Kontrakt socjalny nadal jest narzędziem nie w pełni wykorzystywanym w pracy socjalnej, podobnie jak w roku 2018 zawarty został zaledwie w co 10-tej rodzinie.

Tabela przedstawia rodziny objęte pomocą na podstawie decyzji administracyjnych oraz objęte pracą socjalną
/liczby w kolumnach nie sumują się, w rodzinie może równocześnie wystąpić kilka problemów/

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin	Liczba rodzin objętych pomocą		
	na podst. decyzji administracyjnej	w postaci pracy socjalnej	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1206	214	2791
Sieroctwo	-	-	-
Bezdomność	270	147	450
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	130	40	854
Bezrobocie	656	141	1932
Niepełnosprawność	909	221	2062
Długotrwała lub ciężka choroba	952	274	2161
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	861	225	2949
Przemoc w rodzinie	18	7	74
Alkoholizm	275	75	534
Narkomania	35	6	57
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK	37	4	69
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo wychowawcze	-	1	1
Trudności w integracji rodzin repatriantów	2	-	7
Zdarzenie losowe	13	3	33
Sytuacja kryzysowa	11	-	26
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-

Ogółem: liczba rodzin – 3180; liczba osób w rodzinach – 6533

W 2019 roku z systemu pomocy społecznej, m.in. w wyniku prowadzonej pracy socjalnej odeszło 509 środowisk, (tj. o 32 rodziny mniej niż w poprzednim), w których było 984 osoby, a w tym 151 rodzin z dziećmi (536 osób w rodzinach).

Główne przyczyny odejścia z systemu pomocy społecznej obrazuje poniższe zestawienie

L.p.	Przyczyny odejścia	Liczba rodzin – ogółem		w tym liczba rodzin z dziećmi	
		l. rodzin	l. osób w rodzinach	l. rodzin	l. osób w rodzinach
1.	Przezwyciężanie trudnej sytuacji w rodzinie	125	295	71	234
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	86	201	35	139
2.	Podjęcie aktywności zawodowej	92	204	39	146
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	83	184	37	140
3.	Uzyskanie świadczeń emerytalno-rentowych	44	63	1	4
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	34	47	1	4
4.	Umieszczenie/pobyty w DPS lub ZOL	48	52	1	4
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	40	44	-	-
5.	Zmiana miejsca zamieszkania- poza Rybnik	34	80	15	54
6.	Zgony	111	151	5	14
7.	Rezygnacja lub odmowa współpracy	25	58	6	28
8.	Inne przyczyny	30	81	151	536
	Ogółem *	509	984	151	536

* liczby z poz. 1-8 nie muszą się sumować

W porównaniu z poprzednimi latami spada liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na czynnik ubóstwa, bezrobocia i niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, natomiast wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z uwagi na występującą przemoc w rodzinie, narkomanię i zdarzenia losowe.

Praca socjalna prowadzona w rodzinach dotyczyła głównie wsparcia w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia i uzależnień.

Obszary pracy socjalnej

Bezrobotni - w ramach rozwijanej z roku na rok współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Rybniku - Ośrodek Pomocy Społecznej poza działaniami skupionymi na aktywizacji zawodowej klientów (a w tym ; motywowanie, monitorowanie kontaktów z PUP, współdziałanie z doradcą zawodowym, zawieranie kontraktów socjalnych) wskazuje również osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych. Skierowania otrzymało 103 osoby, pracę w ramach PSU podjęło 78 osób.

W porównaniu z rokiem 2018 znacznie spadła liczba osób kierowanych do PSU, oraz wzrosła liczba osób, które odmówiły wykonywania tych prac, tracąc tym samym status osoby bezrobotnej w PUP.

Mniejsza liczba osób proponowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych wiąże się z ogólnym spadkiem bezrobocia. Poza tym nasi klienci z problemem bezrobocia i nie tylko, mogli uczestniczyć w licznych projektach aktywizujących zawodowo, realizowanych przez stowarzyszenia i instytucje z rejonu całego województwa.

Osoby wskazane przez OPS do wykonywania prac społecznie użytecznych.

2018	Wskazania do PUP	Skierowanie do wykonania PSU	Odmowa wykonania PSU	Rezygnacje zakładu pracy
Styczeń	247	-	-	-
Luty	202	26	3	-
Marzec	173	24	1	-
Kwiecień	184	22	4	-
Maj	177	5	6	-
Czerwiec	181	7	2	-
Lipiec	166	9	1	-
Sierpień	146	4	4	-
Wrzesień	135	3	1	-
Październik	138	2	1	-
Listopad	120	1	1	-
Grudzień	-	-	1	-
Ogółem	-	103	25	-

Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi - działania podejmowane przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny skierowane do rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze wynikają zarówno z realizacji ustawy o pomocy społecznej, jak i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ich celem jest wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i eliminowanie zaniedbań.

W pracy z rodziną prowadzoną przez Zespół Asysty Rodzinnej, wykorzystywane jest wsparcie asystentów rodziny. W sytuacjach zagrożenia dobra małoletnich podejmowane są działania w porozumieniu z sądem rodzinnym, policją, kuratorami, pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, placówkami wsparcia dziennego. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia bądź zdrowia dzieci - są one zabezpieczane poza środowiskiem rodzinnym.

Do zadań pracowników socjalnych, poza pracą prowadzoną bezpośrednio w środowisku rodzinnym, należy m.in.:

- opiniowanie sytuacji rodziny ubiegającej się o wsparcie asystenta rodziny
- opiniowanie, sprawozdawanie, informowanie o sytuacji rodzin na potrzeby Sądu, Prokuratury, innych jednostek z obszaru pomocy społecznej – łącznie w 913 rodzinach,(nastąpił wzrost o 202 rodziny w porównaniu do roku ubiegłego)
- uczestniczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego - odbyły się 132 spotkania z udziałem pracowników socjalnych,(wzrost o 57 spotkań);
- uczestniczenie w zespołach ds. oceny wychowanków pozostających w pieczy zastępczej (osobiście bądź poprzez informacje pisemne – dla 221 rodzin, wzrost o 19 rodzin)
- sporządzanie opinii o kandydatach na rodziny zastępcze – w 23 rodzinach,
- sporządzanie informacji o rodzinie ubiegającej się o pomoc fundacji i organizacji pozarządowych – dla 23 rodzin,
- kierowanie do grup wsparcia – ogółem skierowano 239 osób,(wzrost o 71 osób)
- uczestniczenie w akcjach wspierających rodzinę – wypoczynek letni dzieci, paczki, artykuły szkolne (min. „Szlachetna paczka”, „Czapka Św. Mikołaja”)
- weryfikacja zasadności przyznania i właściwego sposobu wydatkowania środków z Programu 500+ w 20 rodzinach,
- udział w realizacji projektów wspierających rodziny, współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodziny, z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia.

Zespół Asysty Rodzinnej zatrudniał 11 asystentów rodziny, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”. Zadania asystentów to m.in. wspieranie rodzin z problemami opiekuńczymi w rozwiązywaniu tych problemów, w oparciu o opracowany wspólnie z rodziną plan pracy, przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny i jej otoczenia oraz instytucji wspierających rodzinę.

Każdy z asystentów współpracował jednocześnie z 12 – 15 rodzinami. Ogółem wsparciem asystentów Zespołu objętych zostało 214 rodzin,(wzrost o 39 rodzin). Szczegółowe dane przedstawiające sytuację rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny przedstawiono w Dziale VIII. Projekty realizowane w 2019r.

Potrzeby rodzin biologicznych starających się o odzyskanie pełnej opieki nad dziećmi pozostającymi w pieczy zastępczej na rok 2020r.

Lp.	Potrzeby	Liczba rodzin	L. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy
1.	Poradnictwo specjalistyczne	42	117	67
2.	Wsparcie asystenta rodziny	36	104	61
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	1	1	1
4.	Terapia i Mediacje	17	46	29
5.	Grupy wsparcia	33	88	44

**Potrzeby rodzin z dziećmi wynikające z trudności opiekuńczo-wychowawczych,
zagrożonych umieszczeniem dziecka poza rodziną na rok 2020r.**

Lp.	Potrzeby	Liczba rodzin	L. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy
1.	Poradnictwo specjalistyczne	59	228	46
2.	Wsparcie asystenta rodziny	71	272	59
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	4	13	4
4.	Terapia i Mediacje	21	82	16
5.	Usługi :	8	15	-
	w tym opiekuńcze	6	11	-
	specjalistyczne	2	4	-
6.	Placówki wsparcia dziennego	12	48	12
7.	Grupy wsparcia	25	92	17

Osoby starsze i niepełnosprawne – wsparcie jakie udzielane jest osobom i rodzinom, które ze względu na wiek lub stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć potrzeb socjalno-bytowych ukierunkowane jest na działania umożliwiające funkcjonowanie w środowisku, przy wsparciu najbliższej rodziny, usług opiekuńczych, rehabilitacji, środowiskowych domów samopomocy, organizacji pozarządowych, a w przypadku niemożności pozostania w środowisku (miejscu zamieszkania) – umieszczenie w domu pomocy, dziennym domu pomocy lub zakładzie opiekuńczo – leczniczym. Z uwagi na starzenie się populacji konieczność zapewnienia wsparcia tej grupie wydaje się być zadaniem wymagającym szczególnej uwagi.

Tab. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia środowiskowego.

Wsparcie środowiskowe dla rodzin (placówki)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób korzystających ze wsparcia	Praca socjalna		
				ogółem	wyłącznie	na wnioszek sądu
1. Cogito Noster	53	103	53	51	7	-
2. Oligos	52	145	53	50	18	-
3. WTZ I ul. Kościuszki	3	11	2	2	2	-
4. WTZ II ul. Barbary	1	2	1	1	1	-
5. Senior - Wigor	30	40	30	30	14	-

Pracownicy socjalni monitorowali również sytuację osób używających w warunkach domowych sprzętu zasilanego energią elektryczną, a także osób starszych i samotnych, których funkcjonowanie w środowisku mogło być zagrożone w okresie zimowym. Na bieżąco monitorowana jest sytuacja osób już korzystających z usług opiekuńczych oraz kompletowana dokumentacja w celu objęcia usługami nowych klientów.

W ramach realizowanego na terenie Miasta Rybnika projektu „Bezpiecznie we własnym domu” przez EBI Association z Jastrzębia Zdroju - 25 osób starszych bądź niepełnosprawnych korzystają z usług teleopieki. Osoby starsze i niepełnosprawne objęte są również działaniami Zespołu Grupowej Metody Pracy Socjalnej.

Na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych przeprowadzono 131 wywiadów weryfikujących okoliczności przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna. Przeprowadzono 203 postępowania celu wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej u osób tego prawa pozbawionych, większość tych wywiadów przeprowadzona była w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Rybniku, również dla osób spoza Rybnika. Rozdano również kilkaset „Kopert życia”.

Osoby bezdomne – w roku 2019 wsparciem objęto **505 osób bezdomnych z 459 rodzin**, (149 rodzin liczące 156 osób skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej). Pracownicy socjalni Zespołu ds. Bezdomności przyjęli ogółem 1148 wniosków i protokołów, (w tym wniosków – 897, protokoły – 251). Pomoc na podstawie decyzji administracyjnej otrzymały - 441 rodzin (z liczbą 472 osób w rodzinie).

Na podstawie umów zawartych przez OPS skierowania do schronisk otrzymało:

- 1/ 75 mężczyzn do Schroniska Św. Brata Alberta w Przegędzy,
- 2/ 116 mężczyzn do Schroniska im. Jana Pawła II w Rybniku,
- 3/ 91 mężczyzn, 23 kobiety wraz z 3 dziećmi do schroniska „Dom Nadziei” ChSD w Niewiadomiu
- 4/ 8 kobiet z 3 dziećmi – do Schroniska Centrum Matki z Dzieckiem „Maja” w Raciborzu,
- 5/ ze schroniska „Przytulisko dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi” Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku korzystały 103 osoby (60 kobiet i 43 dzieci).

Pracownicy Zespołu obsługiwali **2 mieszkania chronione dla mężczyzn**, w których przebywało **13 osób**.

Osoby bezdomne otrzymały również pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych, bonów żywnościowych oraz zasiłków stałych. Osoby bezdomne korzystały z pomocy w formie ubrania, środków czystości, pieczywa wydawanego przez Rybnicki Oddział PCK oraz z pomocy żywnościowej **FEAD**. Osoby bezdomne korzystały również z gorącego posiłku wydawanego przez Ochronkę Parafialną przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rybniku. Dzięki współpracy ze studium fotograficznym „KA” 15 osób wyrobiło zdjęcia do dowodu osobistego, 68 osobom w ramach poradnictwa udzielono pomocy i wsparcia w siedzibie Zespołu.

W 2019 r. wytypowano 115 osób do podjęcia prac społecznie – użytecznych. Prace społecznie -użyteczne **wykonywało 9 osób**.

Zjawisko jakie nasila się na przestrzeni kilku lat, to wzrost liczby środowisk uzależnionych od środków odurzających – **39 osób**, od alkoholu - **191 osób**. W przeważającej liczbie klientami są mężczyźni w młodym wieku. Na terapię skierowano 104 osoby, regularnie w terapii brało udział **39 osób**.

Przyczyną bezdomności u większości rodzin było uzależnienie od środków odurzających oraz nadużywanie alkoholu, rozpad więzi rodzinnych, konflikty w rodzinie, brak możliwości powrotu do rodziny oraz brak zatrudnienia i stałego źródła dochodu.

W 2019 r. :

- 121 osób złożyło wniosek o przydział lokalu z zasobów gminy Rybnik, 6 rodzin otrzymało mieszkanie,
- 84 środowisk się usamodzielniało, w tym : 12 w efekcie pracy socjalnej,
- 26 osób podjęło zatrudnienie,
- 27 osób zmarło,
- 9 osób otrzymało miejsce w DPS/ZOL,
- 8 rodzin zmieniło miejsce zamieszkania,
- 1 rodzina odmówiła współpracy,
- zawarto 198 kontraktów socjalnych oraz kontynuowano realizację 160 kontraktów z roku 2018, z czego : 71 kontraktów zrealizowano pozytywnie, 218 kontraktów jest w trakcie realizacji, oraz 13 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności – zakończono pozytywnie, 69 kontraktów zostało zerwanych.

Pracownicy zespołu udzielali pomocy osobom bezdomnym przebywającym w altankach, pustostanach, piwnicach itp. na terenie całej gminy jak również przeprowadzali wywiady i prowadzili pracę socjalną w Schronisku „Dom Nadziei”, w Niewiadomiu, w Schronisku Św. Brata Alberta w Przegędzy, w Schronisku „Przytulisko dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi” prowadzonym przez OIKiP, Stowarzyszenie im. Św. Jana Pawła II .

Pracownicy socjalni w związku z dużą liczbą osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu i środków odurzających podejmowali działania motywujące te osoby do podjęcia terapii odwykowej. Współpracowali z OIK , Poradnią Uzależnień, Poradnią Zdrowia Psychicznego - skierowano 24 osoby, leczenie podjęto 11 osób.

Pracownicy monitorowali przebieg leczenia , częstotliwość spotkań oraz przeprowadzali rozmowy z pracownikami tych ośrodków.

Zespół ds. Bezdomności na co dzień współpracuje z PUP w Rybniku, SM jak i Policją oraz PCK . Współpracę można określić jako dobrą, na uwagę zasługują działania wspólnie podejmowane z SM i KMP.

W okresie zimowym pracownik socjalny wraz z pracownikami SM i KMP dokonywali objazdu miejsc gdzie przebywały osoby bezdomne tj. altanki działkowe , baraki , opuszczone budynki, dworce. W okresie zimowym 2019 r. pracownicy stale **monitorowali 124 miejsca, gdzie przebywało łącznie 149 osób**, (wzrost o 77 osób w porównaniu do roku ubiegłego).

Z doświadczenia nabytego w pracy z osobami bezdomnymi wynika, iż najlepszą drogą do usamodzielnienia tej grupy osób jest kompleksowe i zintegrowane działanie aktywizujące w sferze społecznej i zawodowej oraz ścisła współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami lokalnymi, co w rezultacie pozwoli tym osobom usamodzielnić się i wyjść z systemu pomocy społecznej.

Wsparcie kierowane do ogółu klientów OPS - w ramach pracy socjalnej, której adresatami są klienci Ośrodka niezależnie od rodzaju problemu pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej :

- uczestniczyli w 23 spotkaniach w ZGM, mających na celu umożliwienie klientom odpracowanie zadłużeń czynszowych,
- sporządzali wnioski o wgląd w sytuację osób i rodzin – do Sądu i Prokuratury (59 zgłoszenia), Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (42 zgłoszenia), Zespołu ds. Przemocy (22 zgłoszenia), Zespołu Psychiatrii Środowiskowej (23 zgłoszenia),
- sporządzali wywiady w celu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej klientom pozbawionym tytułu do ubezpieczenia – dla 210 osób,
- zorganizowali Wieczerzę Wigilijną dla osób samotnych lub bezdomnych, w której udział wzięło 80 osób. Osoby te otrzymały również paczki żywnościowe.

Z **bezpłatnej pomocy żywnościowej FEAD** z programu POPŻ z żywności wydawanej poprzez PCK oraz Caritas w ramach Podprogramu 2018/2019 pracownicy socjalni wydali **skierowania dla 3.460 osób** (2.544 dla korzystających z PCK, 816 – dla korzystających w Caritas) Osoby zainteresowane mogły ponadto uczestniczyć w warsztatach (kulinarnych, ekonomicznych, racjonalnego żywienia) skierowanych do odbiorców pomocy żywnościowej.

W 2019r w związku z weryfikacją zasadności przyznania środków z Programu Rodzina 500 plus oraz monitorowaniem właściwego wykorzystania tych środków – przeprowadzono 20 takich postępowań. Ogółem **733 rodziny, o łącznej liczbie 2.765 osób w tych rodzinach** (tj. o 82 rodziny więcej i łącznej liczbie 212 osób w tych rodzinach więcej niż w roku poprzednim) pobierających świadczenie 500 plus korzysta jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej.

Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej

Oferta Zespołu skierowana jest do ogółu mieszkańców miasta Rybnika, obejmuje zarówno udział w grupach wsparcia, warsztatach, spotkaniach w klubach, dla osób zainteresowanych nie będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej uczestnictwo w wydarzeniach z dziedziny kultury, panelach, spotkaniach.

Na przestrzeni roku przygotowano i zrealizowano następujące programy:

1. „Funkcjonalna Rodzina” dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, program podstawowy: 4 grupy, 40 spotkań, 19 uczestników;
2. Grupa wsparcia dla opiekunów osób zależnych – 1 grupa, 9 spotkań dla 10 uczestników; oraz 2 spotkania grupowa w formie kursów;
3. Grupa wsparcia „Emocje, uczucia, poczucia” – 1 grupa, 9 spotkań, 5 uczestników;
4. Grupa wsparcia dla osób niepełnosprawnych - 1 grupa, 7 spotkań, 4 uczestników;
5. Grupa wsparcia dla seniorów (z Senior Wigor) – 1 grupa, 9 spotkań dla 18 uczestników;
6. Grupa wsparcia dla seniorów (w ramach projektu socjalnego) - 1 grupa, 7 spotkań, 12 uczestników;
7. Klub Aktywnego Seniora – 1 grupa, 10 spotkań, 14 uczestników;

8. „Srebrny Klub” – 1 grupa, 8 spotkań, 7 uczestników;
9. Klub MOCARZ – 1 grupa, 9 spotkań, 7 uczestników;
10. Klub Niepełnosprawni – 1 grupa, 7 spotkań, 14 uczestników;
11. Warsztaty grupowe dla rodzin z dziećmi – 2 spotkania, 9 uczestników;
12. Przedszkole EMPATII międzypokoleniowej – realizowane od września 2019r, jako cykliczna forma zajęć dla grupy 24 przedszkolaków z Przedszkola nr 42 – odbyły się 3 spotkania.

W I półroczu 2019r Kontynuowany był III etap realizowanego programu pn. „**Pakiet opieki wytnieniowej dla opiekunów osób zależnych**” – działania w podejmowane we współpracy z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „ę” z Warszawy w ramach Generatora Innowacji, Sieci Wsparcia

W dniu 4 kwietnia 2019r zorganizowano konferencję „**Na pomoc rodzinie z osobą zależną 2019**” - cykliczne wydarzenie objęte honorowym patronatem Prezydenta Miasta Rybnika o zasięgu regionalnym, w którym uczestniczyło 70 osób. Konferencja odbyła się w Industrialnym Centrum Kultury w Rybniku - Niewiadomiu.

W dniu 30 grudnia 2019r. zorganizowano „**Wspólne kolędowanie**”, tradycyjne coroczne spotkanie uczestników grup wsparcia wraz ze swoimi rodzinami. W imprezie brało udział ponad 21 osób. W ramach projektu socjalnego zorganizowano 2 imprezy pn. „Urodziny społecznościowe”, w których uczestniczyło łącznie ponad 50 osób.

Uwagi końcowe - w swojej strukturze Dział Pomocy Środowiskowej zawiera 5 Punktów Terenowych rozmieszczonych w dzielnicach Miasta, Zespół ds. Bezdomności, Zespół Asysty Rodzinnej, Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej. Lokalizacja i wyposażenie Punktów i Zespołów w większości przypadków spełnia oczekiwania i potrzeby zarówno klientów, jak i zatrudnionych tam pracowników, z wyjątkiem Punktów Terenowych nr 3 i 4 oraz Zespołu ds. Bezdomności, które nie spełniają standardów dotyczących barier architektonicznych, ponadto lokalizacja PT 4 znajduje się poza obszarem jego działania, co utrudnia dostępność do usług Ośrodka klientom, jak i utrudnia pracownikom dotarcie do klientów.

16. Przemoc – zasadniczym obszarem działalności pracowników Zespołu ds. Przemocy od kilku lat jest realizacja procedury „Niebieskie Karty”,: przede wszystkim koordynowanie działań grup roboczych, organizowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku i prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach objętych procedurą oraz koordynowanie przebiegu procedury. W omawianym okresie statystycznym Zespół zmienił skład osobowy i od grudnia pozostaje bez kierownika.

W okresie sprawozdawczym do Zespołu wpłynęło 599 zgłoszeń w 419 rodzinach. Najwięcej procedur prowadzono w rodzinach zamieszkałych na terenie dzielnic: Boguszowice Osiedle (80), a następnie dzielnic: Maroko-Nowiny (53), Niedobczyce (54), Chwałowice (46) i Paruszowiec - Piaski (32).

Działania podejmowane w ramach Zespołu ds. Przemocy w 2019 roku		I półrocze	Cały rok
Liczba rodzin objętych pomocą w związku z podejrzeniem przemocy		240	419
Liczba zgłoszeń w związku z podejrzeniem przemocy		303	599
w tym:	w związkach formalnych i nieformalnych	176	391
	dorosłych wobec niepełnoletnich dzieci	64	130
	wobec innych osób (np. rodziców dorosłego rodzeństwa	69	146

Psycholog Zespołu przeprowadził 74 spotkania konsultacyjne dla 16 osób zgłoszonych przez pracowników socjalnych Zespołu.

W rodzinach, w których nie realizowano procedury „Niebieskie Karty”, pracownicy zespołu skupiali się na pracy socjalnej, realizowanej głównie przez wsparcie i pomoc prawną. Ponadto innymi obszarami aktywności pracowników zespołu były rodziny, w których występowały niewłaściwe postawy wychowawcze czy też nieprawidłowa opieka nad osobami starszymi i chorymi.

Działania pracowników Zespołu ds. Przemocy prowadzone w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku.

Działania podejmowane w ramach ZI w 2019 roku			I półrocze 2019r.	II półrocze 2019r.	Rok 2019
Ilość posiedzeń ZI			3	3	6
Ilość harmonogramowych spotkań grup roboczych			18	18	36
Ilość utworzonych grup roboczych			169 +54 z 2018r	195	418
Liczba członków grup roboczych (wg składu GR w procedurach)			773	915	1521
Liczba osób uczestniczących w spotkaniach grup roboczych (wg list obecności)			344	311	655
w tym:	funkcjonariusze policji		68	71	139
	pracownicy socjalni Zespołu ds. Przemocy - koordynatorzy		43	40	83
	pracownicy socjalni punktów terenowych OPS		42	38	80
	asystenci rodziny		23	15	38
	przedstawiciele szkół i przedszkoli		94	91	185
	przedstawiciele PPP		4	-	4
	przedstawiciele OIKiP		12	15	27
	przedstawiciele ORPZ		4	4	8
	przedstawiciele WTZ		-	-	-
	przedstawiciele POW		5	6	11
	przedstawiciele MKRPA		18	18	36
	przedstawiciele służby zdrowia		1	-	1
	inne podmioty		-	1	1
	kuratorzy sądowi		30	12	42
w tym:	Rodzinni		25	11	36
	w tym:	Zawodowi	19	10	29
		Spółeczni	6	1	7
	Karni		5	1	6
	w tym:	Zawodowi	5	1	6
Spółeczni		-	-	-	

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty”		I półrocze 2019 r.	II półrocze 2019r.	Cały 2019r.
Ilość formularzy „Niebieska Karta”, które <u>wpłynęły</u> do ZI/ilość rodzin		231/192	306/224	456/342
w tym z:	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>przeniesionych</u> z innego okresu statystycznego	z 2018 r. 55/45	z I poł. 2019 82/69	z roku 2018 55/45
	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>sporządzonych w 2019 roku</u>	176/149	224/168	400/311
	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>sporządzonych</u> przez instytucje działające na terenie Miasta Rybnika	171	217	388
	w tym z:			
	w tym z:			
	w tym z:			
	w tym z:			
	w tym z:			
	w tym z:			
	w tym z:			
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „ Niebieskiej Karty – C ”		162	190	352
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „ Niebieskiej Karty – D ”		149	167	316
Ilość procedur <u>zamkniętych</u>				
ogółem:	ilość procedur	146	202	348
	liczba rodzin	126	172	289
w tym:	z powodu <u>ustania przemocy</u>			
	ilość procedur	124	148	272
	liczba rodzin	109	128	231
w tym:	z <u>braku zasadności prowadzenia działań</u>			
	ilość procedur	22	54	76
	liczba rodzin	18	48	64
Ilość procedur <u>przeniesionych</u> na kolejny okres statystyczny				
w tym:	ilość procedur	77	70	70
	liczba rodzin	69	65	65
Ilość <u>wniosek do innych instytucji</u> ogółem		101	118	219
w tym do:	prokuratury	21	15	36
	sądu rejonowego	30	29	59
	MKRPA	48	73	121
	Zespół Psychiatrii Środowiskowej „Cogito Noster”	2	1	3
<u>Czas trwania procedury</u> NK wyrażony w miesiącach:				
najdłuższy czas trwania procedury NK		11	12	12
najkrótszy czas trwania procedury NK		2	2	2
przeciętny czas trwania procedury NK		4	4	4
<u>Liczba członków grup roboczych</u>				
największa liczba członków grupy roboczej		11	12	12
najmniejsza liczba członków grupy roboczej		2	2	2
przeciętna liczba członków grupy roboczej		4	4	4

Zadania na rok 2020 :

- praca socjalna i wsparcie dla osób doświadczających przemocy,
- realizacja zadań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”,
- koordynowanie działań grup roboczych powołanych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku,
- organizowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku.

II. Zadania powiatowe – Piecza Zastępcza

Do podstawowych zadań Pieczy Zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy kierowanie dzieci do pieczy zastępczej, prowadzenie spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami), prowadzenie spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej a także organizowanie wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającą pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

Dzieci w pieczy zastępczej

W 2019 roku w pieczy zastępczej przebywało ogółem **520** dzieci :

Liczba <u>dzieci przebywających</u> w pieczy zastępczej w 2019 roku				
Dzieci przebywające	ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika przebywające na terenie Rybnika	Dzieci z Rybnika przebywające poza Rybnikiem	dzieci spoza Rybnika przebywające w Rybniku
Instytucjonalna piecza	136	95	24	17
Rodzinna piecza	384	299	47	38
Ogółem	520	394	71	55

Umieszczonych w pieczy zastępczej zostało **128** dzieci ;

Liczba <u>dzieci umieszczonych</u> w pieczy zastępczej w 2019 roku				
Dzieci umieszczone	ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika umieszczone na terenie Rybnika	Dzieci z Rybnika umieszczone poza Rybnikiem	dzieci spoza Rybnika umieszczone w Rybniku
Instytucjonalna piecza	49	36	6	7
Rodzinna piecza	79	65	6	8
Ogółem	128	101	12	15

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej wspierają rodzinę w przekazaniu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodziny zastępczej, organizują transport dziecka i jego opiekunów do placówki lub Ośrodka

Rodzinnej Pieczy Zastępczej, gdzie następuje przekazanie dziecka rodzinie zastępczej bądź prowadzącym rodzinny dom dziecka.

Liczba <u>pobyków dzieci</u> w poszczególnych formach pieczy zastępczej w 2019 roku (na terenie Rybnika oraz poza miastem)				
Pieczka Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna pieczka zastępcza		419	376	43
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	148	128	20
	Rodziny zastępcze niezawodowe	73	56	17
	Rodziny zastępcze zawodowe	37	37	0
	Pogotowia Rodzinne	40	40	0
	Rodzinne Domy Dziecka	75	69	6
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	46	46*	--
2. Instytucjonalna pieczka zastępcza		156	136	20
	POW Przyszań	39	38	1
	POW Mieszkanie nr 1	14	14	0
	POW Mieszkanie nr 2	15	15	0
	POW Mieszkanie nr 3	15	15	0
	Dom Dziecka	45	26	19
	Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	28	28	-

*Nie wliczono 45 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych zamieszkujących poza Miastem Rybnikiem, wobec których zadania związane z ich funkcjonowaniem przejęło Miasto Rybnik na podstawie porozumień zawartych z poszczególnymi starostami, w myśl art. 54 ust. 3c.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej nie jest równa sumie pobyków dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej albowiem następowały przeniesienia dzieci między typami pieczy (z instytucjonalnej do rodzinnej i z rodzinnej do instytucjonalnej) oraz między placówkami (z interwencyjnej do socjalizacyjnej) i między rodzinami (np. z pogotowia rodzinnego do np. rodzinnego domu dziecka).

Liczba <u>umieszczeń dzieci</u> w pieczy zastępczej w 2019 roku				
Pieczka Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna Pieczka Zastępcza		94	83	11
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	18	13	5
	Rodziny zastępcze niezawodowe	20	17	3
	Rodziny zastępcze zawodowe	20	20	0
	Pogotowia Rodzinne	16	16	0
	Rodzinne Domy Dziecka	20	17	3
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	6	6	--
2. Instytucjonalna pieczka zastępcza		68	60	8
	POW Przyszań	29	28	1
	POW Mieszkanie nr 1	4	4	0
	POW Mieszkanie nr 2	5	5	0
	POW Mieszkanie nr 3	3	3	0
	Dom Dziecka	20	13	7
	Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	7	7	--

Liczba dzieci umieszczonych nie jest równa sumie umieszczeń dzieci albowiem następowały przeniesienia dzieci między typami pieczy (z instytucjonalnej do rodzinnej i z rodzinnej do instytucjonalnej) oraz między placówkami (z interwencyjnej do socjalizacyjnej) i między rodzinami (np. z pogotowia rodzinnego do np. rodzinnego domu

dziecka). Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie zrealizowano 1 postanowienia wobec 1 dziecka (dziecko zgodnie z innym postanowieniem sądu przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym).

Rodzinna piecza zastępcza

W Rybniku funkcjonowało w 2019 roku łącznie **172** rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Rodzinna piecza zastępcza	Liczba	Uwagi
Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka ogółem	172	-
spokrewnione rodziny zastępcze	111	-
niezawodowe rodziny zastępcze	40	-
zawodowe rodziny zastępcze	6	1 rodzina przekształcona w rdd, 1 została rozwiązana
zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	6	w tym 3 posiadające umowy z Rybnikiem a zamieszkałe poza terenem miasta, 2 zostały rozwiązane
rodzinne domy dziecka	9	w tym 2 posiadające umowę z Rybnikiem a zamieszkały poza terenem miasta; z 1 zawieszono umowę; 1 przekształcona z rzz

W związku z realizacją zadań pieczy zastępczej podpisano 32 umowy z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, z czego z 14 osobami do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych, 13 w rodzinnych domach dziecka i 5 w rodzinach zastępczych niezawodowych.

Świadczenia dla rodzin zastępczych, koszty pobytu dzieci i odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych - 4.548.089,00 zł, w tym na :

wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych i osób do pomocy - **1 077.611,55 zł**.

W ramach Programu 500+ finansowanego z budżetu państwa, dodatek wychowawczy do świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci (do 18 roku życia) w rodzinnej pieczy zastępczej, wypłacono na rzecz **312** dzieci, z poniesionymi kosztami obsługi w wysokości **1.478.649,23 zł**. Od lipca 2019 roku wypłacany jest dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Programem objęto **79** dzieci, z poniesionymi kosztami obsługi wysokości **191.779,07 zł**.

W ramach rządowego Programu „Dobry start”, świadczenie dobry start wypłacono na rzecz **280** dzieci oraz osób pełnoletnich przebywających w pieczy zastępczej, osób usamodzielnianych po opuszczeniu pieczy zastępczej. Wobec **10** dzieci/osób wydano odmowy przyznania świadczenia. Poniesione koszty obsługi programu wyniosły **86.890,00 zł**.

W 2019 roku wydano łącznie **1109** decyzji dotyczących :

- ✓ dodatku wychowawczego w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej - 495,
- ✓ świadczeń na rzecz utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - 266,
- ✓ jednorazowych świadczeń na rzecz dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - 179,
- ✓ przyznania środków finansowych na utrzymanie lokalu, w którym pełniona jest piecza zastępcza - 169.

Z powiatami, na terenie których w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywają rybnickie dzieci zawarte zostały porozumienia na pokrycie kosztów ich utrzymania. W związku z powyższym na pokrycie kosztów utrzymania **24** małoletnich dzieci w tych placówkach Miasto Rybnik wydało - **1 468 364,64 zł**.

Miasto Rybnik ponosiło także wydatki na pokrycie kosztów utrzymania **47** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na łączną kwotę w wysokości - **632.473,03 zł**.

Miasto Rybnik w 2019 roku poniosło również wydatki na utrzymanie 5 dzieci w Zakładzie Leczniczo-Opiekuńczym w wysokości **147.303,62 zł**.

W 2019 roku wszczęto wobec **130** osób postępowania administracyjne w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano **216** decyzji, a w tym:

- ✓ 148 decyzji odstępujących od ustalania opłaty,
- ✓ 33 decyzje ustalające odpłatność osób zobowiązanych,
- ✓ 35 innych.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym

Z pomocy w usamodzielnieniu w 2019 roku skorzystało **104** osoby, a w tym:

- 1/ **59** pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **293.862 zł**, z czego na :
  - a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **236.456 zł** - dla 51 wychowanków
  - b/ usamodzielnienie w wysokości - **41.636 zł** - dla 8 wychowanków
  - c/ zagospodarowanie w wysokości - **15.770 zł** - dla 10 wychowanków.

- 2/ **37** pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **152.872 zł**, a w tym na :
  - a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **119.281 zł** - dla 34 wychowanków
  - b/ usamodzielnienie w wysokości - **22.552 zł** - dla 8 wychowanków
  - c/ zagospodarowanie w wysokości - **11.039 zł** - dla 7 wychowanków
  - d/ pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – **0 zł** – dla 0 wychowanków

- 3/ **8** pełnoletnich wychowanków domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii zapewniających całodobową opiekę i młodzieżowych ośrodków wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę - **30.028 zł**, a w tym na:
  - a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **19.450 zł**, - dla 6 wychowanków,
  - b/ usamodzielnienie w wysokości - **5.289 zł**, - dla 1 wychowanka,
  - c/ zagospodarowanie w wysokości - **5.289 zł** - dla 1 wychowanka.

Ze wszystkimi usamodzielnianymi wychowankami prowadzono pracę socjalną, dla 25 z nich pracownik socjalny prowadzący usamodzielnienia był opiekunem usamodzielnienia.

W Rybniku funkcjonują **2 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków**, z których korzystało **8** wychowanków placówek oraz rodzin zastępczych. **3** innych wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, otrzymało mieszkanie z zasobów Miasta Rybnika.

Pozostałe zadania z zakresu pieczy zastępczej

Zadania z zakresu pieczy zastępczej wykonywano we współpracy z sądem opiekuńczym, z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej (w zakresie kierowania dziećmi do pieczy zastępczej) oraz z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta (w zakresie kontroli oraz sprawowania nadzoru nad realizacją umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi i rodzinami pomocowymi).

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej występował z powództwem alimentacyjnym na rzecz **27** dzieci.

Na zlecenie sądu opiekuńczego przygotowywano **6** opinii o kandydatach na rodziny zastępcze.

Przeprowadzono kontrolę w **4** rodzinach zastępczych zawodowych – przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie pełnionej opieki i wychowania powierzonych dzieci.

Ponadto zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzony jest **Rejestr Rodzin Zastępczych** (niezawodowych i zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka), a jego wypisy przekazane są do Sądu Rejonowego w Rybniku.

Dział Pieczy Zastępczej przygotowuje wydawanie **zezwoleń na prowadzenie placówek wsparcia dziennego**, które z upoważnienia Prezydenta Miasta Rybnika wydaje Dyrektor OPS. W roku 2019 nie wydano żadnego zezwolenie.

Zestawienie potrzeb zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej zabezpieczone zostały w budżecie środki na założenie 2 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzinnego domu dziecka.

Koniecznym jest pozyskanie kolejnych rodzin zastępczych zawodowych albowiem w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywa więcej niż troje dzieci.

III. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłek dla opiekuna, świadczenia wychowawcze, świadczenia z ustawy „za życiem” oraz świadczenia z programu „Dobry Start”:

Planowany budżet Działu Świadczeń Rodzinnych w omawianym okresie na realizację zadań stanowił kwotę w wysokości – **150.985.454 zł.**, w całości pokrywany z budżetu państwa. Wydatki zamknęły się na poziomie kwoty w wysokości - **150.174.675 zł.**

Poniesiono wydatki z tytułu :

1. **Wyплаты świadczeń rodzinnych** na kwotę **29.767.115 zł.**, wydając w tym zakresie **7.223** decyzje, a w tym na :
  1. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – **8.890.032 zł.**
  2. świadczenia opiekuńcze – **15.870.940 zł.**
  3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka – **863.000 zł.**
  4. jednorazową zapomogę ze środków gminy - **0 zł.**
  5. świadczenie rodzicielskie – **4.143.143 zł.**
2. Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - **1.575.460 zł.**
3. Opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców - **143.995 zł.**
4. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych - **budżet państwa** - **875.534,50 zł.**
5. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych – **budżet gminy** - **0 zł.**
6. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń - **216.725 zł.**
7. **Wyплаты świadczeń z funduszu alimentacyjnego** na kwotę **4.778.412 zł.**, wydając w tym zakresie **1.059** decyzji.
8. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet państwa** - **148.453,60 zł.**
9. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet gminy** - **0 zł.**
10. Zwroty nienależnie pobranego funduszu - **82.976 zł.**
11. Zwroty przez dłużników alimentacyjnych - **2.127.971 zł.**, z czego w gminie Rybnik pozostało **463.752 zł.**
12. **Wyплаты zasiłku dla opiekuna** na kwotę **278.451 zł.**
13. Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - **34.727 zł.**
14. Opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców - **4.869 zł.**
15. Wydatków na obsługę zasiłku dla opiekuna - **budżet państwa** - **9.702,90 zł.**
16. wydatków na obsługę zasiłków dla opiekuna - **budżet gminy** - **0 zł.**
17. **Wyплаты świadczeń wychowawczych (500+)** na kwotę **106.262.895 zł.**, wydając w tym zakresie **17.929** rozstrzygnięć.
18. Wydatków na obsługę świadczeń wychowawczych – **budżet państwa** – **1.402.370 zł.**
19. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych – **205.570 zł.**
20. **Wyплаты świadczeń z ustawy „za życiem”** na kwotę **20.000 zł.**
21. Wydatków na obsługę ustawy „za życiem” - **budżet państwa** – **989 zł.**
22. **Wyплаты świadczeń z programu „Dobry Start”** na kwotę **4.713.750 zł.**, wydając w tym zakresie **15.839** rozstrzygnięć.
23. Wydatków na obsługę programu „Dobry Start” – **budżet państwa** – **157.950 zł.**

IV. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

W roku 2019 wysokość środków finansowych PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wyniosła **2 569 397,00zł**. Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2019r., poz. 1172 ze zm.), Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje środki samorządom powiatowym na realizację określonych zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych według algorytmu.

Z kolei w myśl art. 35a ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rada Miasta Rybnika w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczają przedmiotowe środki (Uchwała nr 60/V/2019 z dnia 28 lutego 2019r.).

Zarządzeniem nr 153/2019 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 05 marca 2019r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przyznano kwotę **2 465 684,00zł**, natomiast na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przyznano kwotę **50 000,00zł**.

W miesiącu listopadzie 2019r. otrzymano dodatkowe środki z PFRON w wysokości **103 699,00zł** (w tym 27 000,00zł na dofinansowanie działalności WTZ).

W dniu 19 grudnia 2019r. dokonano ostatniego przesunięcia środków PFRON (Zarządzenie nr 731/2019 Prezydenta Miasta Rybnika), z którego wynika iż Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku wykorzystał kwotę **49 986,00zł**. Niewykorzystaną kwotę w wysokości 14,00zł przesunięto na realizację przez OPS zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. Ostatecznie na realizację zadań z rehabilitacji społecznej przeznaczono środki w wysokości **2 569 397,00zł**. Podział kwoty na poszczególne zadania obrazuje poniższa tabela.

Tab. Wydatkowanie środków w roku 2019 z podziałem na rodzaje realizowanych zadań

Zadanie	Plan na rok wg realizowanych zadań w zł.	Wnioski złożone	Kwota wnioskowana w zł.	Ilość wniosków zrealizowanych/ w tym dzieci	Ogółem środki wydatkowane w zł.
Zaopatr. ortopedyczne	-	1 105	639 104,07	986/143	588 277,80
Sprzęt rehabilitacyjny	-	16	37 723,78	16/5	27 670,40
Razem : OR , SR	616 112,00	1 121	676 827,85		615 948,20
Turnusy rehabilitacyjne	98 543,00	270	-	50/22	98 543,00
Bariery techniczne	-	45	132 669,65	41/4	94 350,00
Bariery w komunikowaniu się	-	23	60 527,87	21/6	34 113,62
Bariery architektoniczne	-	33	523 367,00	9/1	80 543,00
Razem : bariery funkcjonalne	209 007,00	101	716 564,52	71/11	209 006,62
Sport, kultura, rekreacja	7 345,00	3	21 192,00	2	7 345,00
WTZ	1 628 640,00	2	1 628 640,00	2	1 628 640,00
Zadania zlecone z art.36	9 750,00	1	9 750,00	1	9 750,00
Razem:	2 569 397,00	1 498	3 052 974,37	1 128	2 569 232,82

Wysokość środków, którymi dysponował powiat nie pozwoliła na pozytywne rozpatrzenie wszystkich uzasadnionych merytorycznie wniosków w ramach poszczególnych zadań.

W roku 2019 ogłoszono konkurs na realizację zadania w oparciu o art. 36 Ustawy dot. zlecenia zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym. Do tut. Ośrodka wpłynął 1 wniosek z Organizacji pozarządowej, który rozpatrzono

pozytywnie. W ramach zawartej umowy zorganizowano usługi asystenckie dla 15 osób z niepełnosprawnością z terenu Miasta Rybnika.

Z powodu braku zainteresowania ze strony potencjalnych wnioskodawców nie realizowano zadania: usługi tłumacza języka migowego.

W prowadzonej przez Dział Dofinansowań ze Środków PFRON **Bazie Danych Osób Niepełnosprawnych**, na koniec 2019 roku zarejestrowanych było **7.243** osób, z czego **3 924** kobiet i **3.319** mężczyzn, **w tym 541** dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

Informacje z bazy wykorzystywane były zarówno przez pracowników działu jak też pracowników innych działów tut. Ośrodka w celach m.in.: weryfikacji informacji o klientach na prośbę sądów, Policji, kuratorów, fundacji, itd. Dane służyły również jako dopełnienie informacji przy pisaniu przez pracowników tut. Ośrodka projektów.

W roku 2019 Ośrodek ponownie realizował wspólnie z CRiR Bushido w Rybniku „**Program wsparcia dla niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Rybnika w dostępie do rehabilitacji na lata 2019-2022**”. W ramach programu przyjęto 52 wnioski, natomiast skierowano do rehabilitacji 40 osób.

V. Zamówienia Publiczne

W ramach realizacji ustawy Prawo zamówień publicznych zgodnie z art. 39 zostały przeprowadzone następujące postępowania przetargowe:

- 1) Sukcesywny zakup wraz z dostawą zastępczych środków płatniczych zwanych popularnie bonami dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku. Wartość umowy na okres od 20 maja 2019r do 31 grudnia 2019r - **250 000,00 zł brutto**, oraz bony towarowe dla podopiecznych na kwotę 300.000,00 zł. brutto, na okres realizacji od stycznia do grudnia 2020r.
- 2) Roboty ogólnobudowlane – remontowe w mieszkaniach chronionych treningowych w Rybniku. Wartość umowy - **41 994,06 zł brutto**,
- 3) Dostawa sprzętu komputerowego i oprogramowania do wirtualizacji wraz z wdrożeniem. Wartość umowy - **197 138,25 zł. brutto**,
- 4) Dostawa sprzętu komputerowego na potrzeby Ośrodka : wartość umów - **70 538,61 zł brutto**,
- 5) Rozbudowa struktury informatycznej (z podziałem na zadania). Wartość ogólna umów - **90 311,72 zł brutto**,
a w tym :
  - a) dostawa dysków do macierzy - 23 866,92 zł brutto,
  - b) dostawa systemu operacyjnego - 4 865,68 zł brutto,
  - c) dostawa urządzenia UTM wraz z wdrożeniem - 50 000,00 zł brutto,
  - d) dostawa zasilacza awaryjnego - 11 579,12 zł brutto.

Ponadto w oparciu o art. 138 ustawy Prawo zamówień publicznych przeprowadzono niżej wymienione postępowania na usługi społeczne :

- 1) Wykonywanie usług opiekuńczych tzw. Podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi (z podziałem na zadania) na okres od listopada 2019r do 31 grudnia 2019r. **Wartość udzielonego zamówienia: 188.794,80 zł brutto a w tym wykonywanie:**
  - a) usług opiekuńczych, tzw. Podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych na kwotę w wysokości – 138.640,00 zł brutto,
  - b) usług specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi na kwotę w wysokości – 50.154,80 zł brutto.
- 2) Wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi z podziałem na zadania. Wartość umów – 626.992,50 zł brutto (wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych) oraz na kwotę w wysokości 218.902,00 zł brutto –

wykonywanie usług specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi. (okres realizacji od stycznia do grudnia 2020r).

Dodatkowo Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie art. 25 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej*, oraz art. 11 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* ogłosił otwarte konkursy ofert dla zadań realizowanych w okresie od stycznia do grudnia 2020r o nazwie:

- 1) Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem w schronisku (w tym z usługami opiekuńczymi) dla osób bezdomnych z terenu miasta Rybnika” . Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego wyniosła łącznie: **1 603 080,00 zł**, (zawarto 5 umów).
- 2) „Zapewnienie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z terenu Miasta Rybnika”. Wartość umowy – 102.480,00 zł.

Ponadto na podstawie art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* Ośrodek przeprowadził kontrolę i ocenę realizacji zadania oraz w związku z art. 18 ww. ustawy – dokonał weryfikacji sprawozdania i rozliczenia dotacji przekazanej przez Miasto Rybnik na finansowanie realizacji zadań publicznych o nazwie:

- 1) Prowadzenie Dziennego Domu „Senior +” w Rybniku, przy ul. Stanisława Konarskiego 49 – za rok 2018, 2019.
- 2) Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem w schronisku (w tym z usługami opiekuńczymi) dla osób bezdomnych z terenu miasta Rybnika” – za rok 2017, 2018 i 2019.

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Rybnika pozyskał lokale użytkowe przy:

- 1) ul. Patriotów 14 dla Punktu Terenowego Nr 1 (kontynuacja),
- 2) ul. Kościuszki 61 dla Sekcji Dodatków Mieszkaniowych (kontynuacja),
- 3) ul. Przemysłowej 17 (nowy lokal) dla Ośrodka Aktywności Lokalnej,
- 4) ul. Raciborskiej 20 dla Działu Świadczeń Rodzinnych (kontynuacja),
- 5) ul. Świerkłańskiej 4 w Rybniku – budynek przeznaczony na ośrodek wsparcia - dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, który we wrześniu 2019r został objęty trwałym zarządem Ośrodka. Wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy i przebudowy ze zmianą sposobu użytkowania budynku mieszkalnego wielorodzinnego na budynek usług socjalno-społecznych, przystosowany do potrzeb domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
- 6) ul. Zebrzydowickiej 30 dla Zespołu ds. Przemocy oraz Zespołu Interdyscyplinarnego (kontynuacja),
- 7) ul. Barbary 22 w Rybniku – umowa użyczenia z przeznaczeniem pomieszczeń na salę konferencyjną,
- 8) ul. Floriańska 24 – umowa użyczenia do dnia przekazania w trwały zarząd pomieszczeń z przeznaczeniem na Klub Seniora,
- 9) ul. Białych 7 – umowa najmu nowych pomieszczeń z przeznaczeniem na Zespół ds. bezdomności,
- 10) ul. B. Westerplatte 1b/6 – zmiana przeznaczenia lokalu na mieszkanie wspomagane dla matek z dziećmi.

W ramach zmian organizacyjnych – przeprowadzono likwidację kasy. Obsługa kasowa została zlecona zewnętrznej firmie, która realizuje transakcje płatnicze dotyczące wpłat/wypłat świadczeń rodzinnych, FA, Rodzina 500+, zasiłków dla opiekunów, świadczeń „Za życiem”, Dobry start oraz klientom Ośrodka.

Prace społecznie użyteczne w Ośrodku - wykonywały 2 osoby w okresie od lutego 2019r. do grudnia 2019r, skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku.

VI. Stan zatrudnienia i wykorzystania etatów na dzień 31.12.2019 rok.

Wyszczególnienie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku Dział - 852 i 855		
	Rozdział – 85219,85295,85205 Pomoc społeczna	Rozdział – 85504 Zespół Asysty Rodzinnej	Rozdział – 85501 i 85502 Dział Świadczeń Rodzinnych
Planowany stan etatów na 31.12.2019	131,50	10,00	32,50
Stan zatrudnienia w etatach na dzień 31.12.2019	132,875	11,00	33,50
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa w związku z długotrwałą usprawiedliwioną nieobecnością w pracy	<u>Dział Pomocy Środowiskowej</u> 1,00 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - specjalista pracy socjalnej <u>Dział Dofinansowań ze Środków PFRON</u> 1,00 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - urzędniczym: 1,00 <u>Radca prawny</u> <u>1,00 etat (2 osoby)</u> RAZEM: 2,50 etatów (4 osoby)	<u>Zespół Asysty Rodzinnej</u> 1,00 etat na stanowisku: - asystent rodziny RAZEM: 1,00 etat (1osoba)	<u>Dział Świadczeń Rodzinnych</u> 2,00 etaty (2 osoby) zastępstwo na stanowisku: - urzędniczym: 2,00 RAZEM: 2,00 etaty (2 osoby)
Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	wakat: 0,00 - wszystkie etaty zagospodarowane	wakat: 0,00 wszystkie etaty zagospodarowane	wakat: 1,00 na stanowisku zastępcy kierownika działu
Zapotrzebowanie zwiększenia limitu etatów na rok 2020	4,00 etaty na stanowisku: - opiekuna w Ogrzewalni Razem: 4,00 etaty	-----	-----

Stan zatrudnienia i wykorzystania etatów w projektach dotowanych ze środków U.E. i MPPiS

Wyszczególnienie	Projekt „ALTERNATYWA” Dział - 852 Rozdział - 85295	Asystent rodziny – MPPiS - 2018 Dział – 852 Rozdział - 85504
Planowany stan etatów na 31.12.2019	6,00	2,00
Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2019	5,00	2,00
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa	brak zastępstw	brak zastępstw
Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	wakat: 1,00 etat	wakat: 0,00 etat

Zestawienie zatrudnienia na stanowiskach pracy (stan na 31.12.2019 rok)

L.p.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku					
		OPS		DŚR		Łącznie OPS i DŚR	
		Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
1	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2,00	-	-	2	2,00
2	Radca prawny	3	1,50	-	-	3	1,50
3	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów i Sekcji	20	20,00	3	3,00	23	23,00
4	Pracownicy socjalni	69	67,875	-	-	69	67,875
	w tym: pracownicy w terenie	62	60,875	-	-	62	60,875
5	Psycholog	ujęta w poz.4	0,50	-	-	-	0,50
6	Specjalista ds. pedagogicznych	1	0,50	-	-	1	0,50
7	Asystenci rodziny	13	13,00	-	-	13	13,00
8	Pracownicy administracyjni	42	40,50	29	29,00	71	69,50
9	Pomoc administracyjna	2	2,00	-	-	2	2,00
10	Pozostali pracownicy (konserwator, kierowca i rob. Gospodarczy)	3	3,00	2	1,50	5	4,50
	Razem:	155	150,875	34	33,50	189	184,375

Zestawienie dotyczące studiów wyższych pracowników Ośrodka dofinansowywanych przez pracodawcę (stan na 31.12.2019 rok)

L.p.	Kierunek studiów		Liczba pracowników	Zajmowane stanowisko	Kwota dofinansowania za 1 semestr
	magisterskie o specjalności:	licencjackie			
1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne –bezpieczeństwo w administracji publicznej.	-----	1	referent	800,00 zł

Zestawienie dot. wykształcenia pracowników OPS Rybnik na dzień 31.12.2019 rok

L.p.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku	Wykształcenie			
			magisterskie lub wyższe niż mgr	wyższe zawodowe	średnie	zasadnicze zawodowe i niższe
1.	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2	-	-	-
2.	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów, Sekcji Punktów, Zespołów	23	21	1	1	-
3.	Pracownicy socjalni	69	56	5	8	-
4.	Pozostali pracownicy	95	59	18	15	3
	Razem	189	138	24	24	3

Ruch w zatrudnieniu w 2019 roku

1. Prezydent Miasta Rybnika wyraził zgodę na zwiększenie limitu etatów i wynagrodzeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybniku **na 2019 rok o 11,00 etatów**, w tym:

- w rozdziale 85219 – od 01.01.2019 roku przyznano 6,00 etatów na stanowisko pracownika socjalnego w DPŚ; 1 etat na stanowisko urzędnicze w DU;
  - w rozdziale 85504 – od 01.01.2019 roku przyznano 2,00 etaty na stanowisko asystenta rodziny w Zespole Asysty Rodzinnej DPŚ;
- w rozdziale 85501 – od 01.01.2019 roku przyznano 2,00 etaty na stanowiska urzędnicze w DŚR;

Plan etatów:		
Rozdział – 85219,85295,85205 pomoc społeczna	Rozdział – 85504 wspieranie rodziny	Rozdział – 85501 i 85502 DŚR
na 31.12.2018 rok: 124,50	na 31.12.2018 rok: 8,00	na 31.12.2018 rok: 30,50
na 31.12.2019 rok: 131,50	na 31.12.2019 rok: 10,00	na 31.12.2019 rok: 32,50

2. od stycznia 2019 roku do grudnia 2019 roku – realizacja zadań „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” – w miesiącach: I - IX zadania programu realizowały 2 osoby na stanowisku asystenta rodziny w ramach 2,00 etatów.

Szkolenia pracowników Ośrodka w 2019 roku

Lp.	Dział Ośrodka	Liczba przeszkolonych pracowników	Poniesione koszty	Liczba pracowników biorących udział w bezpłatnych szkoleniach, seminariach, konferencjach
1.	Administracyjno- Gospodarczy	5	1 500,00	5
2.	Finansowo – Księgowy	4	2 280,00	2
3.	Dyrekcja	3	0,00	3
4.	Usług	13	1 693,00	1
5.	Pomocy Środowiskowej	33	3 220,00	29
6.	Organizacyjny	6	2 469,00	4
7.	Dofinansowań ze środków PFRON	3	0,00	3
8.	Pieczy Zastępczej	4	0,00	4
9.	Świadczeń Rodzinnych	11	2 147,00	7
10.	Zespół ds. Przemocy	6	3 600,00	4
11.	Programów i Projektów	5	0,00	5
12.	Zespół Asysty Rodzinnej	12	0,00	12
13.	Radca Prawny	1	400,00	1
RAZEM			17 309,00	

Całościowe zestawienie wszystkich zakresów tematycznych różnorodnych form doskonalenia zawodowego pracowników poszczególnych działów.

Dział	Temat	Rodzaj	Liczba pracowników	Poniesione koszty	Termin / miejsce
Administracyjny	Szkolenie Inspektora Ochrony Przeciw Pożarowej - aktualizacja	Szkolenie	1	1500,00	26-29.03.2019 Częstochowa
	Kodeks Postępowania Administracyjnego - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	1	0,00	31.05.,.2019 Rybnik
	Zlecenie zadań publicznych i stosowanie aspektów społecznych w zamówieniach publicznych w kontekście rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	Forum międzysektorowe	2	0,00	11.06.2019 Katowice
	Kodeks Postępowania Administracyjnego w postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	Szkolenie	5	0,00	20.11.2019 22.11.2019 Piekary Śląskie
	Zamówienie publiczne w zamówieniach publicznych	Szkolenie	2	0,00	10.12.2019 Rybnik
Finansowo – Księgowy	Zm. w ustawie o podatku dochod. od osób fizycznych od 1 08 2019 oraz planowane zm. od 1X2019 r. – dotyczy płatników. Zasady rozliczania prac. i zleceń. w 2019r	szkolenie	1	380,00	19.08.2019 Katowice
	Schematy podatkowe	Szkolenie	1	0,00	24.10.2019 Rybnik
	Podatki 2019/2020 : schematy podatkowe, zmiany w przepisach, najnowsza praktyka i orzecznictwo	Szkolenie	2	0,00	04.12.2019 Rybnik
Dyrekcja	Konwent na RODO zmiany 2019	Konwent	1	0,00	29-30.03.2019 Wisła
	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	1	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Rewitalizacja miasta - nowa energia rybnickiej tradycji	Konferencja	2	0,00	07.06.2019 Rybnik
	Rozwój teleopieki w Polsce doświadczenia samorządów lokalnych	Seminarium	1	0,00	09.09.2019 Warszawa
	Spotkanie dot. projektu ponadnar. Intergenerational Social Innovation Support Scheme (IN SITU)	Spotkanie informacyjne	1	0,00	17.09.2019 Katowice
	Schematy podatkowe	Szkolenie	1	0,00	24.10.2019 Rybnik
	Model tworzenia Lokalnych Programów Opieki wytchnieniowej	Warsztaty	1	0,00	04.11.2019 Wrocław
	Opieka wytchnieniowa w perspektywie rozwiązań międzynarodowych	Konferencja	1	0,00	05.11.2019 Wrocław
Usług	Szkolenie stanowiskowe - aplikacja DOPLATY	Szkolenie	5	615,00	06.02.2019 Rybnik
	Pomoc Społeczna	Szkolenie	1	240,00	05.04.2019 Czerwionka - Leszczyny
	Nowe narzędzie oceny zasobów pomocy społecznej	Szkolenie	1	0,00	09-10.05.2019 Warszawa
	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	1	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Ustawa o pomocy społecznej - nowelizacja - aktualne problemy	Szkolenie	2	838,00	07.08.2019 Rybnik
	KPA w postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	Szkolenie	1	0,00	20.11.2019 Rybnik
	Akademia Streetworkingu	Szkolenie	1	0,00	05-06.03.2019 Katowice

Pomocy Środowiskowej	Być seniorem w XXI wieku- potrzeby, wyzwania, kierunki w polityce senioralnej	Konferencja	3	0,00	05.03.2019 Katowice
	Pomoc Społeczna	Szkolenie	3	720,00	05.04.2019
	W trosce o rodzinę z osobą z niepełnosprawnością	Konferencja	4	0,00	20.05.2019 Katowice
	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	16	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Budowanie partnerskiego zespołu	Warsztaty	1	0,00	18-19.09.2019 Wisła
	Dialog motywujący w pracy socjalnej	Spotkanie edukacyjne	3	0,00	27-30.09.2019 Rybnik
	Synergia w profilaktyce społecznej	Konferencja	11	0,00,	10.10.2019 Rybnik
	Gala wręczenia nagród " Gmina przyjazna rodzinie"	Gala	2	0,00	11.10.2019 Katowice
	KPA w postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	Szkolenie	3	0,00	20.11.2019 Piekary Śląskie
	Zwiększanie kompetencji otoczenia osób niepełnosprawnych	Szkolenie	1	0,00	20.11.2019 Rybnik
	Praktyczne aspekty organizowania schronienia dla osób bezdomnych przez jedn. samorządu terytorialnego w świetle wymogów standaryzacji placówek dla osób bezdomnych	Szkolenie	3	0,00	28.11.2019 Katowice
	Pakiet Opieki Wytchieniowej - Prelegent	Konferencja	1	0,00	09-10.12.2019 Warszawa
	szkolenie z zakresu Systemu Pomost STD	Szkolenie	10	2500,00	17.12.2019 Rybnik
Organizacyjny	Advence Security Systems 2019	Konferencja	2	0,00	26.03.2019 Katowice
	Konwent na RODO we zmiany 2019	Konwent	2	800,00	29-30.03.2019 Wisła
	Nowe narzędzie oceny zasobów pomocy społecznej	Szkolenie	1	0,00	09-10.05.2019 Warszawa
	Efektywne wykorzystanie oprogramowania firmy Sygnity w pomocy społecznej (POMOST Std, WYWIAD Plus, MOUS)	Spotkanie informacyjne	2	0,00	08.07.2019 Katowice
	Prawo pracy w 2019 Roku. Podsumowanie zmian i najczęstsze problemy	Szkolenie	2	780,00	26.08.2019 Katowice
	Elektroniczne zarządzanie dokumentacją w urzędzie - czy to możliwe? Zasady wdrażania, sposób pracy w EZD, obsługa dokumentu papierowego i elektronicznego.	Szkolenie	1	389,00	29.08.2019 Katowice
	FortiGate Forti Effective Day	Szkolenie	1	500,00	17.09.2019 Katowice
	Prawo Pracy oraz czas pracy w praktyce kadrowej jednostek samorządu terytorialnego	Szkolenie	2	0,00	23.10.2019 Rybnik
	Program płatnik - szkolenie dla początkujących	Szkolenie	2	0,00	13.11.2019 Pszczyna
	Sposoby korygowania dokumentacji w oparciu o funkcjonalność Programu Płatnik	Szkolenie	2	0,00	21.11.2019 Rybnik
Dofinansowań ze Środków PFRON	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	2	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Aktywny Samorząd	Szkolenie	2	0,00	17.09.2019 Katowice
	System Obsługi Wsparcia finansowego ze środków PFRON	Szkolenie	2	0,00	23.09.2019 Gliwice
Pieczny Zastępczej	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	4	0,00	31.05.2019 Rybnik
Świadczeń Rodzinnych	Fundusz Alimentacyjny 2019 - nowelizacja- aktualne problemy	Szkolenie	2	798,00	30.01.2019 Katowice
	Świadczenia nienależnie pobrane w praktyce jednostek pomocy społecznej - aktualności 2019	Szkolenie	2	650,00	01.04.2019 Katowice

	Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, Mama 4 plus	Szkolenie	4	0,00	26.04.2019 Rybnik
	Świadczenie wychowawcze 500 Plus - nowelizacja	Szkolenie	1	419,00	21.05.2019 Katowice
	KPA - z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	2	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Świadczenia rodzinne	Szkolenie	1	280,00	04.10.2019 Czerwonka – Leszczyny
	Zwiększanie kompetencji otoczenia osób niepełnosprawnych	Szkolenie	1	0,00	20.11.2019 Rybnik
Zespół Asysty Rodzinnej	Superwizja dla pracowników systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Superwizja	10	0,00	18.02.2019 21.05.2019 20.08.2019 22.10.2019 Rybnik
	W trosce o rodzinę z osobą z niepełnosprawnością	Konferencja	1	0,00	20.05.2019 Katowice
	Praca z rodziną dysfunkcyjną na rzecz powrotu dziecka do rodziny	Szkolenie	2	0,00	25-27.09.2019 18-20.11.2019 Zawiercie
	Udzielanie pomocy w sytuacji kryzysowej	Szkolenie	1	0,00	09-11.10.2019 23-25.10.2019 Zawiercie
	Synergia w profilaktyce społecznej	Konferencja	8	0,00	10.10.2019 Rybnik
	Zwiększanie kompetencji otoczenia osób niepełnosprawnych	Szkolenie	1	0,00	20.11.2019 Rybnik
Zespół ds. Przemocy	Superwizja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Superwizja	6	3600,00	17.05.2019 12.07.2019 06.09.2019 28.10.2019 29.11.2019 20.12.2019 Rybnik
	Udzielanie pomocy w sytuacji kryzysowej	Szkolenie	1	0,00	09-11.10.2019 23-25.10.2019 Milówka
	Praca z osobą stosującą przemoc w rodzinie - doskonalenie umiejętności	Szkolenie	1	0,00	12.11.2019 02.12.2019 10.12.2019 13.12.2019 Katowice
	Praca z osobą stosującą przemoc w rodzinie - podstawowe aspekty	Szkolenie	1	0,00	12-13.11.2019 09-10.12.2019 Katowice
	Interdyscyplinarność i współdziałanie - praktyka działania zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych	Szkolenie	2	0,00	12-13.12.2019 Katowice
Programów i Projektów	KPA- z uwzględnieniem najnowszych zmian i RODO - aspekty praktyczne	Szkolenie	2	0,00	31.05.2019 Rybnik
	Zlecenie zadań publicz. i stosowanie aspektów społ. w zam. publicznych w kontekście rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	Forum międzysektorowe	1	0,00	11.06.2019
	Spotkanie dot. projektu ponadnar. Intergenerational Social Innovation Support Scheme (IN SITU)	Spotkanie informacyjne	1	0,00	17.09.2019 Katowice
	Budowanie partnerskiego zespołu	Warsztaty	3	0,00	18-19.09.2019 Wisła
	Warsztat II Budowanie zespołu multiprofesjonalnego i wzmacnianie współpracy	Szkolenie	4	0,00	04-05.11.2019 Wisła
	Organizowanie i prowadzenie spotkań zespołu multiprofesjonalnego zgodnie z ideą empowerment	Szkolenie	1	0,00	28.11.2019 Katowice

Poniższa tabela przedstawia szkolenia dofinansowanego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego realizowanego przez Urząd Pracy w Rybniku.

Lp.	Rodzaj / Temat	Uczestnicy	Dział	Termin/ miejsce	Wartość szkolenia	Kwota dofinansowania	Kwota poniesiona przez OPS
1.	Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze na liście płac w 2019 roku w sytuacjach wątpliwych w aspekcie rozliczeń składowo - podatkowych	1	Zastępca Głównego Księgowego	27.03.2019	370,00	260,00	110,00
2.	Pracownicze Plany Kapitałowe	1	Zastępca Głównego Księgowego	28.03.2019	360,00	252,00	108,00
3.	Odpowiedzialność za naruszenia dyscypliny finansów publicznych - praktyczny poradnik 2019	1	Główny Księgowy	31.05.2019	490,00	392,00	98,00
4.	Ewidencja księgowa budżetu JST; Powiązania ewidencji budżetu z ewidencją urzędu i jednostek organizacyjnych	2	Księgowy	09.09.2019	680,00	502,40	177,60

Szkolenia obowiązkowe wynikające z ustawowych obowiązków pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Całościowy koszt szkoleń wynosił **zł.**

Lp.	Rodzaj szkolenia	Data szkolenia	Ilość pracowników	Koszty szkoleń
1.	Szkolenie okresowe dla pracowników na stanowiskach pracowniczych urzędniczych	05.04.2019	14	1 880,00
		28.05.2019	1	
		10.10.2019	13	
		22-23.10.2018	7	
		29.10.2019	1	
2.	Szkolenie okresowe dla pracodawców i innych osób kierujących pracownikami.	28-29.05.2019	1	540,00
		03-04.09.2019	1	
		06-07.11.2019	3	
		19-20.11.2019	1	
RAZEM			42	2420,00

Zestawienie bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego – Dział Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Temat szkolenia	Rodzaj	Liczba pracowników	Dział	Termin/miejsce
Superwizja dla pracowników systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Superwizja	10	Zespół Asysty rodzinnej	18.02.2019 21.05.2019 20.08.2019 22.10.2019 Rybnik
Zlecanie zadań publicznych i stosowanie aspektów społecznych w zamówieniach publicznych w kontekście rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	Forum międzysektorowe	3	Administracyjny Projektów i Programów	11.06.2019 Katowice
Budowanie partnerskiego zespołu	Warsztaty	4	Projektów i programów	18-19.09.2019 Wisła
Praca z rodziną dysfunkcyjną na rzecz powrotu dziecka do rodziny	Szkolenie	2	Zespół Asysty Rodzinnej	25-27.09.2019 18- 20.11.2019 Zawiercie
Dialog motywujący w pracy socjalnej	Spotkanie edukacyjne	3	Pomocy Środowiskowej	27-30.09.2019 Rybnik
Udzielanie pomocy w sytuacji kryzysowej	Szkolenie	2	Zespół ds. przemocy Zespół Asysty Rodzinnej	09-11.10.2019 23-25.10.2019 Milówka
Gala wręczenia nagród "Gmina przyjazna rodzinie"	Gala	2	Pomocy Środowiskowej	11.10.2019 Katowice
Warsztat II Budowanie zespołu multiprofesjonalnego i wzmacnianie współpracy	Szkolenie	4	Projektów i Programów	04-05.11.2019 Wisła
Praca z osobą stosującą przemoc w rodzinie - doskonalenie umiejętności	Szkolenie	1	Zespół ds. przemocy	12.11.2019 02.12.2019 10.12.2019 13.12.2019 Katowice
Praca z osobą stosującą przemoc w rodzinie - podstawowe aspekty	Szkolenie	1	Zespół ds. przemocy	12-13.11.2019 09-10.12.2019 Katowice
Kodeks Postępowania Administracyjnego w postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	Szkolenie	1	Pomocy środowiskowej Usług Administracyjny	20.11.2019 21.11.2019 22.11.2019 Rybnik
Interdyscyplinarność i współdziałanie - praktyka działania zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych	Szkolenie	2	Zespół ds. przemocy	12-13.12.2019 Katowice
Praktyczne aspekty organizowania schronienia dla osób bezdomnych przez jednostkę samorządu terytorialnego w świetle wymogów standaryzacji placówek dla osób bezdomnych	Szkolenie	3	Pomocy Środowiskowej	28.11.2019 Katowice
Organizowanie i prowadzenie spotkań zespołu multiprofesjonalnego zgodnie z ideą empowerment	Szkolenie	1	Projektów i Programów	28.11.2019 Katowice

VII. Egzekucje administracyjne należności Miasta Rybnika za rok 2019

W 2019 roku łącznie wystawionych było **95 tytułów wykonawczych** na ogólną kwotę : **106.801,68 zł** /podział wg ilości oraz wysokości kwot wystawionych tytułów wykonawczych w poszczególnych jednostkach/działach ukazuje poniższa tabela :

Lp.	Jednostka/ Dział wystawiający tytuł wykonawczy	Ilość tytułów wykonawczych	Kwota w zł
1.	Dział Świadczeń Rodzinnych		
	Świadczenia rodzinne	41	35.218,25
	Fundusz Alimentacyjny	19	22.617,25
	Świadczenie wychowawcze	30	43.291,51
	grzywna i upomnienie	0	0,00
2.	Dział Usług		
	Dodatki mieszkaniowe	0	0,00
	Świadczenia z pomocy społecznej	5	5.674,67
RAZEM		95	106.801,68

W 2019 roku nie wystawiono żadnych upomnień.

VIII. PROJEKTY REALIZOWANE W 2019 ROKU:

1. Projekt „Alternatywa II” w ramach RPO WSL 2014-2020 współfinansowany w ramach EFS – celem projektu jest integracja społeczna, stworzenie warunków do podejmowania aktywności zawodowej i przełamywanie indywidualnych barier utrudniających wejście na rynek pracy osób wymagających pełnego włączenia społecznego - **92 kobiet i 48 mężczyzn z terenu Miasta Rybnika w latach 2018 - 2020 roku.**

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI				PROGRAM JESTEŚMY RAZEM				INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIANIA			REINTEGRACJA ZAWODOWA UCZESTNIKÓW (dodatkowe wsparcie dla wszystkich uczestników projektu Partner CRIS)						
liczba osób	Koszt zadania w zł	koszt na uczestnika w zł	ilość osób	Koszt zadania w zł	koszt uczestnika w zł	ilość osób	Budżet OPS w zł	Budżet Partnera Stowarzyszenie „Razem” w zł	koszt uczestnika w zł	ilość osób	Koszt zadania w zł	koszt uczestnika w zł	ilość osób	Koszt zadania w zł	Koszt uczestnika w zł				
24		48 755,94	2 031,50	21K	142 626,35	6 791,73	32		52 997,62	74 494,30	3 984,12	11		7 063,88	642,17	78			
K	K						K	M	127 491,92			K	M			K	M	K	M
18	6						23	9	9	2		63	15						
																	139 574,30	1 789,42	

UCZESTNICZY PROJEKTU												WYDATKOWANE ŚRODKI							
uczestnicy projektu od początku realizacji			uczestnicy, którzy rozpoczęli udział w projekcie			uczestnicy, którzy zakończyli udział w projekcie			uczestnicy, którzy przegrali udział			Partner Stowarzyszenie „Razem”	Partner Stowarzyszenie CRIS	Partner Stowarzyszenie „17-stka”	OPS				
K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	74 494,30	139 574,30	166 198,36	EFS	własne			
																		290 115,12 zł	40 103,55 zł
90	18	108	40	9	49	34	12	46	10	2	12							330 218,67 zł	

Podział wsparcia na dzielnice:

Lp.	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Boguszowice Osiedle	26	65 389,71
2.	Boguszowice Stare	1	3 984,12
3.	Niedobczyce	14	75 188,31
4.	Chwałowice	2	7 968,24
5.	Ochojec	2	7 968,24
6.	Rybnik - Północ	7	33 504,06
7.	Maroko-Nowiny	7	25 820,16
8.	Centrum	19	62 466,39
9.	Paruszowiec- Piaski	2	7 968,24
10.	Niewiadom	1	6 791,73
11.	Smolna	2	7 968,24
12.	Kamień	3	11 952,36
13.	Popielów	1	3 984,12
14.	Golejów	1	3 984,12

2. Dzienny Dom Senior +, przy ul. Konarskiego 49 w Rybniku w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020.

Prowadzenie Domu przekazano **Fundacji „Byle do Wiosny”**, którą wyłoniono w drodze ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego (zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.) Umowa trzyletnia na lata 2018-2020.

Liczba dofinansowanych miejsc w 2019r	Liczba osób w programie 2019r.			Budżet 2019r.				
	kobiety	mężczyźni	ogółem	Dotacja - Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	Wkład własny Miasta Rybnika	Całość zadania	Zwrot opłat od adresatów zadania	Średni koszt przypadający na 1 uczestnika
30	24	9	33	108 000,00 zł.	190 850,25 zł	298 850,25 zł	32 517,12 zł	9 056,07 zł

Uczestnicy z podziałem na dzielnice:

Lp.	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł.
1.	Boguszowice Osiedle	2	18 112,14
2.	Boguszowice Stare	2	18 112,14
3.	Niedobczyce	4	36 224,28
4.	Chwałowice	1	9 056,07
5.	Niewiadom	4	36 224,28
6.	Paruszowice	1	9 056,07
7.	Nowiny	6	54 336,42
8.	Centrum	5	45 280,35
9.	Popielów	2	18 112,14
10.	Rybnik Północ	5	45 280,35
11.	Gotartowice	1	9 056,07

3. „Pakiet Opieki Wytchnieniowej” działania realizowane przez Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej - Program osłonowy pn. „Pakiet opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób zależnych” przyjęty Uchwałą Rady Miasta Rybnika – obejmuje wsparcie dla opiekunów osób zależnych w Mieście Rybniku na lata 2019 – 2021r.

Podział wsparcia na dzielnice:

Lp.	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Orzepowice	1	2 840,37zł
2.	Maroko - Nowiny	3	11 361,48 zł
3.	Golejów	1	2 840,37zł
4.	Paruszowiec	3	2 840,37zł
5.	Zamysłów	1	2 840,37zł
6.	Ochojec	1	2 840,37zł

Uczestnicy projektu				Budżet Projektu	Wydatkowane środki finansowe
kobiety	mężczyźni	ogółem	Koszt na jednego uczestnika	12 000,00 zł	10 265,30 zł
8	2	10	1 026,53 zł.		

4. Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał środki finansowe **w wysokości 12 000,00 zł** na uzupełnienie i rozpowszechnienie innowacyjnego Pakietu opieki wytchnieniowej dla opiekunów zależnych seniorów - działania realizowane **we współpracy z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „ę” z Warszawy w ramach „Generatora Innowacji. Sieci Wsparcia”**.

Zrealizowane działania:

- ✓ zorganizowano i przeprowadzono dwudniowe warsztaty dla przedstawicieli różnych instytucji zainteresowanych wdrożeniem naszego innowacyjnego pomysłu. W warsztatach uczestniczyło 10 osób z 5 miast;
- ✓ opracowano dwa scenariusze zajęć grupowych dla opiekunów niesamodzielnych seniorów o tematyce utraty i żałoby (1 scenariusz zajęć prowadzonych przez psychologa i 1 scenariusz zajęć prowadzonych przez specjalistę pracy socjalnej);
- ✓ przeprowadzono dodatkowe spotkanie grupowe o tematyce przeżywania żałoby, w którym uczestniczyli zarówno opiekunowie osób zależnych jak i uczestnicy warsztatów;
- ✓ opracowano broszurę dot. wsparcia osób w żałobie, zorganizowano konferencję o zasięgu regionalnym pn. „Na pomoc rodzinie z osobą zależną”, w której uczestniczyło ponad 70 osób.

5. Klub „Senior+” przy ul. Orzeszkowej 17 w Rybniku – projekt realizowany w ramach Wieloletniego Programu „Senior+” na lata 2015-2020. Prowadzeniu Klubu przekazano „Superfundacji” w wyniku ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Umowa została podpisana na okres 01 grudnia 2018r. do 31 grudnia 2019r.

Liczba dofinansowanych miejsc w 2019r	Liczba osób w programie 2019r.			Budżet 2019r.			
	kobiety	mężczyźni	ogółem	Dotacja - Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	Wkład własny Miasta Rybnika	Całość zadania	Średni koszt przypadający na 1 uczestnika
20	171	39	210	48 000,00 zł.	72 000,00 zł	120 000,00 zł	571.43 zł

6. Kooperacje 3D z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020- Projekt Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego - Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku jest uczestnikiem projektu.

W związku z udziałem Miasta Rybnik w realizacji projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”, Ośrodek Pomocy Społecznej stał się liderem instytucjonalnym, który dzięki zawiązaniu partnerstw będzie mógł skoordynować działania lokalnych instytucji na rzecz efektywnego wsparcia wspólnego klienta – osoby lub rodziny dotkniętej problemami społecznymi.

Projekt Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin, realizowany jest w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, w tym: pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji. Model kooperacji będzie uwzględniał całościowe, międzysektorowe wsparcie na poziomie gminy i powiatu, mające na celu włączenie społeczne osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Okres realizacji projektu od kwietnia 2018 roku do marca 2021 roku w następujących fazach:

- *Faza I* (12 miesięcy) – opracowanie modelu kooperacji,
- *Faza II* (18 miesięcy) – przeprowadzenie testów modelu kooperacji na terenie 20 powiatów i 30 gmin makroregionu,
- *Faza III* (3 miesiące) – podsumowanie testów modelu kooperacji,
- *Faza IV* (3 miesiące) – działania edukacyjne w stosowaniu rezultatów na terenie kraju.

Więcej informacji: <https://rops-katowice.pl/o-projekcie-kooperacje-3d/>

24 czerwca 2019r. - I spotkanie inicjujące powołanie Partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego w Rybniku w ramach projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany jest w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

18-19 wrzesień 2019r. Warsztat I – Budowanie partnerskiego zespołu. „Razem znaczy lepiej” – współpraca multiprofesjonalna na rzecz rozwiązywania problemów społecznych”.

21 października 2019r - II spotkanie inicjujące - powołanie Partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego w Rybniku w ramach projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”.

04-05 listopada 2019r. - Warsztaty kooperacyjne Warsztat II „Razem znaczy lepiej – współpraca multiprofesjonalna na rzecz rozwiązywania problemów społecznych”.

12 listopada 2019 r. - III spotkanie Partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego w Rybniku.

Podczas spotkania zespół skupił się przede wszystkim na pracy warsztatowej z elementami dyskusji moderowanej. Prowadzenie i animacja spotkania:

Cezary Ułasiński, Ewelina Romuzga - Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. (Animator projektu).

4 grudnia 2019r - uroczyste zawiązanie Partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego w ramach projektu KOOPERACJE 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin. Oprócz przyjęcia regulaminu Partnerstwa nastąpiło oficjalne podpisanie deklaracji przystąpienia do współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych. Celem partnerskiego Zespołu Kooperacyjnego w Rybniku jest kompleksowe zaspokajanie potrzeb seniorów i ich rodzin.

Partnerzy projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”

- *Miasto Rybnik:*
- *Stowarzyszenie Oligos;*
- *Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS;*
- *Miejski Dom Pomocy Społecznej w Rybniku;*
- *Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii;*

- Fundacja „Byłe do Wiosny”;
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku;
- SPZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku;
- MOSiR Rybnik;
- Fundacja „Superfundacja”;
- Stowarzyszenie 17-tka;
- Polski Czerwony Krzyż - Oddział Rejonowy w Rybniku;
- Policja w Rybniku - oraz inne zaangażowane instytucje, które zadeklarowały współpracę w ramach projektu Kooperacje 3D.

Wzajemna współpraca z instytucjami dotyczyć będzie wszystkich etapów pracy z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym (Seniorami), począwszy od wieloaspektowej diagnozy potrzeb poprzez udzielenie najlepszej, multidyscyplinarnej pomocy opartej o posiadane zasoby.

7. „System wsparcia rybnickich seniorów” w ramach RPO WSL 2014-2020 - Projekt „System wsparcia rybnickich seniorów” współfinansowany w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne Działania 9.2. Dostępnej efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania: 9.2.5. Rozwój usług społecznych w ramach RPO WSL 2014-2020. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. **Projekt realizowany w partnerstwie w imieniu Miasta Rybnik przez Ośrodek Pomocy Społecznej, którego wnioskodawcą oraz Liderem jest Fundacja „Byłe do Wiosny” . Okres realizacji: 02 lipiec 2018 – 31 grudzień 2020.**

UCZESTNICZY PROJEKTU			Ilość osób uczestniczących w projekcie z danej dzielnicy									
K	M	OGÓLEM	Dzielnica Boguszowice		Dzielnica Paruszowiec		Dzielnica Centrum		Dzielnica Niedobczyce		Dzielnica Nowiny	
			K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
60	15	75	7	1	17	5	12	1	4	2	20	6

Budżet projektu – wydatki na poszczególne zadania:

Realizowane Zadania	Wydatkowane środki									Budżet ogółem	
	Partner Ośrodek Pomocy Społecznej			Stowarzyszenie „Oligos”			Lider projektu Fundacja „Byle do Wiosny”				
	EFS	Budżet państwa	Wkład własny	EFS	Budżet państwa	Wkład własny	EFS	Budżet państwa	Wkład własny		
Zadanie 1. Uruchomienie i działalność Klubu Seniora	14 209,46	1 337,37	12 792,60	-	-	-	69 465,83	6 537,96	0,00	104 343,22	
	28 339,43						78 003,79				
Zadanie 2. Wsparcie w miejscu zamieszkania – usługi sąsiedzkie i opiekuńcze oraz posiłki	25 482,84	2 398,41	0,00	119 569,73	11 253,63	-	72 729,84	6 845,16	0,00	238 279,61	
	27 881,25			130 823,36			79 575,00				
Zadanie 3. Organizacja Zespołów Interdyscyplinarnych	10 766,67	1 013,33	0,00	-	-	-	62 646,89	5 896,18	0,00	80 323,07	
	11 780,00						68 543,07				
Koszty pośrednie	64 821,51	6 100,82	33 600,00	-	-	-	5 483,87	516,13	0,00	110 522,33	
	104 522,33						6 000,00				
533 468,23											

Podział wsparcia na dzielnice :

Lp.	Dzielnica	Zadanie 1. Uruchomienie i działalność Klubu Seniora		Zadanie 2. Wsparcie w miejscu zamieszkania – usługi sąsiedzkie i opiekuńcze oraz posiłki		Zadanie 3. Organizacja Zespołów Interdyscyplinarnych		Łącznie liczba osób objętych wsparciem
		Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	
1.	Boguszowice	0	0	8	40 558,24	8	8 567,76	8
2.	Niedobczyce	3	11 179,62	3	15 209,34	6	6 425,82	6
3.	Nowiny	17	63 351,18	9	45 628,02	26	27 845,22	26
4.	Centrum	4	14 906,16	9	45 628,02	13	13 922,61	13
5.	Paruszowiec	4	14 906,16	18	91 256,04	22	23 561,34	22

- 8. Projekt „reWITA” w ramach RPO WSL 2014-2020 współfinansowany przez UE w ramach EFS.** Projekt ma na celu wzmocnienie potencjału 5 lokalnych społeczności miasta Rybnika poprzez aktywizację społeczną i zawodową ich mieszkańców, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Budżet projektu realizowanego w Partnerstwie – wydatkowane środki finansowe											
Partner - Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku			Urząd Miasta Rybnika			Partner Stowarzyszenie CRIS			Partner Stowarzyszenie „17 – tka”		
EFS	BP	Wkład własny	EFS	BP	Wkład własny	EFS	BP	Wkład własny	EFS	BP	Wkład własny
141 412,57	16 636,77	31 920,00	43 545,39	5 122,99	-	303 117,14	35 660,84	10 200,00	267 249,42	31 441,11	-
189 969,34			48 668,38			384 977,98			298 690,53		

UCZESTNICZY PROJEKTU											Podział wsparcia na dzielnice (ilość osób uczestniczących w projekcie z danej dzielnicy)										
uczestnicy projektu			uczestnicy, którzy rozpoczęli udział w projekcie			uczestnicy, którzy zakończyli udział w projekcie			uczestnicy, którzy przerwali udział			Boguszowice		Paruszowiec		Chwałowice		Niedobczyce		Niewiadom	
K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
												24	2	17	5	12	-	16	-	11	13
80	20	100	80	20	100	3	1	4	1	3	4	26		22		12		16		24	

9. Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku w ramach otrzymanej dotacji przyznanej z „Programu Asystent Rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” tj. w wysokości **415 570,85 zł**, z podziałem na środki w kwocie **191 862,00zł** z rezerwy celowej budżetu państwa, **223 708,85 zł** ze środków własnych gminy - zatrudnił **11 asystentów rodziny**, z których 1 osoba dodatkowo wykonywała zadania projektu „Alternatywa II”.

Każdy z zatrudnionych asystentów rodziny jednocześnie współpracował z 12 - 15 rodzinami, monitorował sytuację rodzin, z którymi współpraca została zakończona. Należy pamiętać, że wsparcie asystenta jest procesem długofalowym, nierzadko realizowanym przez kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt miesięcy.

Z uwagi na prowadzenie pracy z rodzinami, w których występuje wiele sprzężonych problemów, kompetencje i umiejętności asystentów wymagają ciągłego doskonalenia, by móc lepiej i efektywniej organizować działania na rzecz podopiecznych. W minionym roku asystenci brali udział w kursach, szkoleniach o tematyce dotyczącej: „Nowoczesnej profilaktyki zdrowia psychicznego”, „Pracy z rodziną dysfunkcyjną na rzecz powrotu dziecka do rodziny”, „Rodziców offline”, „Udzielania pomocy rodzinie w sytuacji kryzysowej”, oraz w konferencjach nt. „Synergii w profilaktyce Społecznej”, „Ciało i umysł. Interdyscyplinarne podejście wobec zaburzeń psychosomatycznych”.

W 2019 r. wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny na terenie miasta było objętych **214** rodzin. Z tej liczby **91** rodzin zostało zobowiązanych do współpracy przez Sąd. Z uwagi na osiągnięcie celów zakończono współpracę z **36** rodzinami, natomiast z **23** rodzinami zaprzestano współpracy m.in. z powodu zmiany miejsca zamieszkania, braku zaangażowania w realizowane działania, lub/i innych przyczyn.

Rodziny z dziećmi i ich sytuacja - objęte wsparciem asystenta rodziny

Lp.	Sytuacja rodzin z dziećmi	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba dzieci pod opieką	Liczba dzieci w pieczy
1.	Nadzór kuratorski ds. rodzin i nieletnich	134	463	296	226	69
2.	Nadzór kuratorski ds. karnych	23	77	57	29	28
3.	Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	41	123	109	24	85
	w tym					
	spokrewnionych	17	63	50	16	34
	innych	24	64	57	8	49
4.	Dzieci umieszczone w placówkach całodobowych	11	32	29	10	19
	w tym					
	na terenie Miasta Rybnika	13	43	29	5	24
	poza miastem	4	10	11	4	7
5.	Rodziny zastępcze spokrewnione	-	-	-	-	-
6.	Dzieci w świetlicach środowiskowych	16	80	53	48	5
	w tym z rodzin zastępczych	-	-	0	-	-
7.	Dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	7	31	19	15	1

Wsparciem asystentów były objęte rodziny, w których występowały trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przyczynami występujących trudności były m.in.:

- nadzór kuratorski ds. rodzinnych i nieletnich – 134 rodziny a 23 do spraw karnych, łącznie w tych rodzinach wychowuje się 226 dzieci, a 69 przebywa w pieczy zastępczej;
- brak zatrudnienia i stałego źródła dochodu – 76 rodzin (w których wychowuje się 246 dzieci);

- nadużywanie alkoholu oraz inne uzależnienia – 56 rodzin (w których wychowuje się 185 dzieci);
- niepełnosprawność - 53 rodziny (w których wychowuje się 216 dzieci);
- przemoc w rodzinie - 21 rodzin (w których wychowuje się 76 dzieci);

W trakcie współpracy asystentów z rodzinami w 2019 r. wobec **29 rodzin** Sąd wydał postanowienie o zabezpieczeniu dzieci, w wyniku czego **52 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej**. Dzięki realizowanemu wsparciu **8 –ro dzieci wróciło pod opiekę rodziny biologicznej**.

Na rzecz poprawy sytuacji w rodzinach asystenci :

- ✓ przekazali pisemne zgłoszenia do Zespołu ds. Przemocy ws. 10 rodzin, celem sprawdzenia sytuacji, ponadto asystenci rodziny uczestniczyli w 37 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- ✓ uczestniczyli w 43 spotkaniach dot. okresowej ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przekazano także 12 pisemnych informacji w sprawie ośrodków i placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się poza terenem Rybnika;
- ✓ uczestniczyli w 46 rozprawach sądowych, (w przypadku 16 rozpraw asystenci byli przesłuchiwanii na pisemne wezwanie sądu);
- ✓ złożono w 20 przypadkach zeznania na Policji;
- ✓ sporządzono na wniosek Sądu 132 informacje dot. sytuacji rodzin (w tym 108 opinii i informacji o wsparciu oraz 24 sprawozdania);
- ✓ współpracowali z pracownikami świetlic środowiskowych i placówek wsparcia dziennego (z których wsparcia korzystają dzieci z 16 rodzin),
- ✓ pisemne zgłoszenia do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczyły 7 rodzin,
- ✓ zgłoszenia do Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w sprawie 11 osób,
- ✓ skierowano do udziału w grupach wsparcia – 68 osób.
- ✓ udział w 11 spotkaniach mediacyjnych w Zakładzie Gospodarki Komunalnej.

Należy podkreślić, że w roku 2019 zadania wynikające z ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „**Za życiem**”, szczególnie z art. 9 pracownicy Zespołu koordynowali działania kompleksowego wsparcia rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Tym rodzajem pomocy w minionym roku objęto **28** rodzin, dla których każdorazowo opracowywany był indywidualny katalog wsparcia, obejmujący m.in. umawianie specjalistycznych wizyt i konsultacji, towarzyszenie podczas wizyt w szpitalach i przychodniach, organizowanie dostępu do specjalistycznego sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego – zgodnie z możliwościami, jakie w tym zakresie przewiduje w/w ustawa.

Dzięki zaangażowaniu i profesjonalnemu podejściu asystentów do realizowania zadań z ustawy „Za życiem” w 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku we współpracy z PUP zatrudniał w ramach prac społecznie użytecznych osoby bezrobotne, które pracowały na rzecz **6** rodzin w wymiarze 10 godz. tygodniowo.

Ponadto **4** rodziny skorzystały z opieki wytchnieniowej, a **12** – ze specjalistycznego sprzętu medycznego. Asystenci udzielali rodzinom pomocy w zakresie uzyskania informacji jakie są możliwości skorzystania z :

- pomocy fundacji - **22** rodzin;
- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (bez wsparcia PFRON - skorzystało **9** rodzin;
- rehabilitacji ruchowej – **14** rodzin;
- wczesnego wspomagania – **10** rodzin.

We współpracy z Działem Świadczeń Rodzinnych asystenci kontaktowali się z każdą z **5** rodzin, która w minionym roku skorzystała z jednorazowego świadczenia pieniężnego „Za życiem”. Podczas spotkań przekazano informacje i dane kontaktowe pomocne w uzyskaniu wsparcia zgodnie z kompetencjami ZAR w tym zakresie.

Ponadto asystenci, poza ustawowymi zadaniami celem zwiększenia efektywności pracy z rodzinami :

- motywowali członków rodzin do udziału w terapiach i warsztatach,
- zachęcali rodziców do korzystania ze wsparcia świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych,
- umawiali i towarzyszyli rodzinom podczas wyjazdowych konsultacji lekarskich oraz pozostawali w stałym kontakcie z placówkami służby zdrowia,
- angażowali się w działania na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych rodzin w ramach współpracy z ZGM,
- pozyskiwali sponsorów, organizowali pomoc żywnościową i rzeczową dla rodzin,
- towarzyszyli rodzinom podczas bezpłatnych porad prawnych,
- współpracowali z pracodawcami, udzielali pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Potrzeby rodzin z dziećmi wynikające z trudności opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dziecka poza rodziną na rok 2020r.

Lp.	Potrzeby	Liczba rodzin	L. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy	Liczba dzieci pod opieką
1.	Poradnictwo specjalistyczne	100	-	-	-
2.	Wsparcie asystenta rodziny	136	454	51	194
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	3	9	1	3
4.	Terapia i Mediacje	56	186	28	95
5.	Usługi :	3	9	2	3
	w tym opiekuńcze	1	3	1	1
	specjalistyczne	2	6	1	2
6.	Placówki wsparcia dziennego	22	119	6	59
7.	Grupy wsparcia	62	218	28	105

Potrzeby rodzin biologicznych starających się o odzyskanie pełnej opieki nad dziećmi pozostającymi w pieczy zastępczej na rok 2020r.

Lp.	Potrzeby	Liczba rodzin	L. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy	Liczba dzieci pod opieką
1.	Poradnictwo specjalistyczne	20	72	54	17
2.	Wsparcie asystenta rodziny	30	78	58	19
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	2	5	2	1
4.	Terapia i Mediacje	15	35	33	3
5.	Grupy wsparcia	16	44	42	7

10. Program „Aktywny Samorząd”

W roku 2019 realizowany był jak co roku pilotażowy program „Aktywny Samorząd”. Zasady programu i kierunki działań opracowane zostały w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - określiły one obszary wsparcia, w ramach których osoby niepełnosprawne mogły wnioskować o dofinansowanie wymienionych w tabeli zadań:

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów	Kwota wypłacona w zł
Moduł I, Ob. A, Zad. 1 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B (dysfunkcja narządu ruchu)	1	1	1 545,00
Moduł I, Ob. A, Zad. 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (dysfunkcja narządu ruchu)	4	4	19 775,00
Moduł I, Ob. B, Zad 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (st. znaczny, dysfunkcja narządu wzroku lub obu kończyn górnych)	5	5	21 478,19
Moduł I, Ob. B, Zad 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (st. umiarkowany, dysfunkcja narządu słuchu)	6	4	9 569,10
Moduł I, Ob. C, Zad 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (st. znaczny)	10	5	0
Moduł I, Ob. C, Zad 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (st. znaczny)	3	2	0
Moduł I, Ob. C, Zad 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy na III poziomie jakości	2	0	0
Moduł I, Ob. C, Zad 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (st. znaczny, dysfunkcja narządu ruchu)	3	2	7 150,00
Moduł I, Ob. D - dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku, przedszkolu itp.	5	5	6 875,00
Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	49	44	104 784,00
Razem –dofinansowanie wypłacone do 31.12.2019r	88	72	171 176,29

Środki finansowe przeznaczone na dofinansowanie w/w zadań zamknęły się w kwocie - **352 962,00zł.**

Zawarte umowy w ramach Modułu I obszar :

A1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 B1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 B2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania oraz C3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy na III poziomie jakości a także Modułu I i II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, będą wypłacane do kwietnia 2020r.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

Anna Sowik-Złotoś

.....

Akceptuję:

Zastępca Prezydenta Piotr Masłowski